

VILTIES NARIAMS SUSIRENKANT

Balandžio mėn. 26 ir 27 dienomis Clevelande susirenka posėdžiauti į Vilties draugiją įstojusieji nariai. Jie, įstodami į draugiją, įnešė ir savo pinigine duoklę, kad Viltis, gyvindama ir didindama tautinę spaudą, turėtų ir materialinę pajėgą, be kurios šis darbas neįmanomas atlikti.

Iki suvažiavimo į Vilties Draugiją įstoję apie 150 narių. Tai pirmieji Vilties entuziastai. Skaičius, tiesa, nedidelis, bet pirmą kartą pakankamas. Bendras įstojusiųjų įnašas siekia netoli 10,000 dolerių sumą. Reikia manyti, kada bus šiame suvažiavime priimtas statutas ir išrinkta vadovybė, ir narių skaičius ir įnašų suma dar žymiai padidės. Viltis, sutelkusi dar du ar tris kartus tiek, kiek dabar, bus visiškai pajėgi savo darbais išsiplėsti.

Bet ir dabar sutelktoji jėga jau yra graži darbui pradžia. Ji įgalins būsimuosius vadovus pradėti ne tušiomis rankomis. Ji įgalins vadovybę pradėti realų tautinės spaudos stiprinimo darbą. Jei Vilties kūrėjams neprietrus entuziazmo ir jei būsimoji vadovybė realiai imsis plėtimo ir stiprinimo darbo, galime susilaukti rimtos to darbo pajėgos.

Kiek mums pasisekė, prieš laikraščio išleidimą surinkti žinių, į Vilties Draugijos suvažiavimą atvyksta ir pats Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininkas Dr. Colney. Į suvažiavimą atvyksta ir nuosirdus tautinės spaudos rėmėjas J. J. Bačlūnas. Girdėti, kad į suvažiavimą atvažiuos chigagiečiai ir detroitiečiai atstovai.

Priėjus Clevelande esančiuosius, suvažiavimas bus pakankamai kompetetingas spresiti visus Vilties klausimus. Tie, kurie į suvažiavimą negali atvykti, savo bičiuliams siunčia įgaliojimus ir drauge prijungia suvažiavimo dienotvarkės klausimais savas mintis.

Vilties draugijos nariams, susirenkantiems į pirmąjį suvažiavimą Clevelande, linkime našaus darbo!

LIETUVIŲ STUDENTŲ DĖMESIUI

Gegužės mėn. pabaigoje įvyksta Lietuvių Studentų S-gos centrinių organų rinkimai. Rinkimuose turi teisę dalyvauti Sąjungoje užsiregistravę lietuviai ar lietuviai kilmės studentai, kurie dabar studijuoja JAV. Iki šiol neužsiregistravę studentai prašomi tai atlikti iki 3. gegužės mėn. 10 d. (pašto antspaudu data). Vėliau užsiregistravę negalės dalyvauti rinkimuose.

Sąjunga turi tris centrinius organus: Centro Valdybą iš 7 narių; Revizijos Komisiją ir Garbės Teismą (kiekvienas iš 3 narių).

Kandidatai į visus tris centrinius organus išstatomi sarašais. Sarašė gali būti tiek kandidatų, kiek atitinkame centriname organe narių. Vieno sarašo kandidatais laikomi kandidatai į CV, RK ir GT, išstatyti jų pačių S-gos narių.

Kandidatų sarašą gali pasiūlyti nemažiau kaip penki S-gos nariai, nepriklausomai nuo vietos, kur jie studijuoja. Tas pats studentas gali pasirašyti tik vieną kandidatų sarašą. Kandidatas negali pasirašyti sarašo, kuriame jis pats išstatomas į bet kurį centrinių organų. Tas pats kandidatas gali kandidatuoti tik viename saraše.

Saraše žymima kandidatų pa-

DIRVA

THE FIELD

Atominių išradimų varžybos

Atominių išradimų varžybos vyksta labai slapta ir intensyviai. Seniai sklido paskalos, kad JAV išrado naują taktinį ginklą su atominiais šaudmenimis. Šiuos gandus išskleidė JAV armijos štabo viršininkas gen. Collins neseniai pasakyta kalba West Point karo akademijoje. Generalas pareiškė, kad sekmingai išbandytas naujas atominis ginklas, kuris sveria apie 70 tonų. Jo veikimo riba yra 20 mylių. Jis juda ant specialios platformos, kurią traukia normalus traktorius. Naujasis ginklas bus dar kartą išbandytas šią vasarą Ramiajame vandenyne įvykstančiose pratimuose. Ginklas pritaikytas varžytis artimuose kautynėse prieš pėstininkus. Juo galima šaudyti ne tik atominius, bet ir paprastus artilerijos sviedinius.

Spauda iš šio prasarimo pa-

vardė, vardas, gimimo data, studijų šaka, akademinis statusas, mokykla, gyvenamoji vieta. Pasiūlant kandidatų sarašą, drauge pridedamas kandidatų raštinis sutikimas kandidatuoti.

Nemažiau kaip 4 kandidatai į CV turi būti vienos kurios vietovės gyventojai. Nemažiau kaip 2 kandidatai į RK turi būti tos pat vietovės, kaip ir 4 CV kandidatai. Kandidatams į Garbės Teismą gyvenamosios vietovės testas netaikomas.

S-gos skyrių valdybų, revizijos komisijų, ar garbės teismų nariai gali kandidatuoti į centrinius S-gos organus. Jeigu tokie kandidatai yra išrenkami, ar palieka kandidatais, jie automatiškai yra laikomi pasitraukusiais iš visų S-gos skyrių organų ir negali perimti pareigų Centrinuose S-gos Organuose, kol jų pasitraukimas iš skyrių organų nėra patvirtintas.

Kandidatai yra siunčiami Rinkiminės Komisijai šiuo adresu: Dionyzas Trimakas, 3151 W. Cermak Rd., Chicago 8, Ill. Neužsiregistravę registruojasi pas Centro Valdybos sekretorių Vyta. Lapatinską, adresu: 714 W. California Ave., Urbana, Ill. Lietuvių Studentų S-gos JAV Centro Valdyba

J. Stpž.

Vėliausiai iš Lietuvos pabėgę 3 lietuviai jūrininkai (iš kairės į dešinę) — kap. L. Kublickas, E. Paulauskas ir J. Grišmanauskas — šiuo metu lankosi Amerikos lietuvių kolonijose. Artimiausiu metu pranešimai apie darbinio darbo gyvenimo sąlygas Lietuvoje bus: Balandžio 27 d. 3 v. p. p. Liet. Pieliečių svetainėje, 1723 Jane St., Pittsburgh, Pa. Gegužės 3 d. Easton, Pa. Gegužės 4 d. Philadelphia, Pa.

darė išvadas, kad generolas kalbėjo apie atominę artileriją. Artimeje ateityje visos JAV ginklo rūšys turės atominius šaudmenis.

* *

Gen. Collins pareiškimas, tiesa, nenustebino amerikiečių. Rusijai tyliant ir slapta dirbant, jie manė vieninteliui turį atominius ginklus. Tačiau, netikėtai Anglijos spauda praskleidė atominių paslapčių skraistę: Anglija gamina atominę bombą, gi atomines artilerijos ir vairuojamų sviedinių teoretiniuose darbuose anglų mokslininkai yra žymiai daugiau pažengę už amerikiečius. Min. pirmininkas W. Churchillis dar labiau sustiprino amerikiečiuose įspūdį paskelbdamas, kad Anglija 1952 m. Australijoje išbandys savo atominę bombą ir kitus atom. ginklus. Churchillis parlamente papildė, kad atominė bombą Anglijos mokslininkai pagamins darbių partijai sėdint vyriausybės kėdėje. Jis, perėmęs valdžią, nustebo radęs "talkiuojančių" darbių partiją pastatytus atominius fabrikus ir pagaminančią atominę bombą.

JAV senatorius McMahon sušūpinęs prasarė, kad amerikiečiai vis dėlto norėtų matyti Anglijos atominių ginklų bandymus. Bet Anglijoje tuoju būvo prisiminta, kad į tokį pat W. Churchillio pageidavimą amerikiečiai trumpai atsakė: įstatymas draudžia.

* *

Brazilijos mokslinių tyrinėjimų k-to pirmininkas admiralas Alvaro Alberto, atvykęs į Ameriką, parodė atominio miesto statybos planus. Penki Brazilijos mokslininkai ruošia atomo branduolio skaldymo stoties projektą. JAV atominės energijos k-jos pirmininkas Gordon Dean pažadėjo Brazilijai mokslinę ir techninę paramą, jei JAV gaus iš Brazilijos atitinkamą kiekį medžiagų (thorium), kurios yra iškasamos Brazilijoje ir reikalingos atomo gamybai.

Susitarimas padarytas, ir tam tikras kiekis Brazilijos mokslininkų bus ruošiami JAV atominių tyrinėjimų darbams.

Sveiki sulaukė pirmųjų pavasario žiedų. Žadančių duoti gerą derlių!

Nenoras suprasti kitų nelaimės

Prancūzijos vyriausybė laikosi. Ūkis palengva atsigauna.

Prancūzija, po politinių požiūriu sunkios žiemos, kuri laiminėjai pasibaigė ir pavyko išspręsti karinius, ekonominius ir vyriausybinius klausimus, pradeda naują sezoną — pavasario laikotarpį. Spring in Parys yra ne tik užsienio turistams taikomas šūkis, bet ir vietiniams gyventojams puikiausiai žinomas, gražiausias metų laikas.

Vyriausybė pirmoji išnaudojo gautos atgimimą ir parlamentui ultimatyviai pateikė prieš pat Velykas savo finansinius projektus ir galutinį biudžetą. Parlamentui teliko jį priimti arba nuversti vyriausybę. Laimėjo ministeris pirmininkas Pinay. Priimtas biudžetas, kuriame numatyta jokių naujų mokesčių. Tai didelė naujiena ir jau pastebima, kad Prancūzija yra pirmasis vakariečių kraštas, kuris tikrai atsiekė pinigines stabilizacijos, griežtai užkirsdamas kainų kilimą. Biudžetas subalansuotas nubraukus stambias kras-to atstatymui — rekonstrukcijai numatytas sumas. Tai nereiškia, kad šie darbai sustos, jie bus tęsimi, tačiau ne iš biudžeto, o iš specialiai jiems užtraukiamų vidaus paskolų ir proporeingai pagal tas paskolas įplaukiančioms sumoms.

Pinay vyriausybė, dar, palyginti, jauna ir todėl jos laimėjimas gelbstint frakčią skaitomas, sekmingu ir užtikrintu užbaigimu pirmosios kovos laikotarpio vyriausybės naudai. Kiti laikotarpiai dar seks, bet pradžia gera. Pinay kreditą jau užrašytas: pasekmingas biudžeto patvirtinimas, kainų kilimo sustabdymas ir pasekmingas užbaigi-

mas derybų su darbininkų sindikatais, kuriuos pavyko įtikinti, kad su algų kėlimo reikalavimais reikalinga palaukti bent septynias savaites, kada jau galutinai bus galima matyti naujos politikos rezultatus.

Po viso to Parlamentams išsikirstė pavasario atostogoms ir susirinko tik gegužės mėn. 23 dieną. Iki tos datos Pinay galės ramiai valdyti ir pasižvelgti pozityviam savo užmačių realizavimui darbu.

Krašto demesys nukrypo į pavasarinę temą. Vėlykomis pasitaikė nepaprastai gražus oras bei parvežė šilumą ir šviesą, visoms susisiekimo priemonėms, aplėdo miestą pasidžiaugti žydinčia ir žaliuojančia šilto saulės spinduliuose pavasario gamta. Paryžiečių vietą užėmė turistai. Vėlykiniai dienraščiai tiesiog konstatuoja, kad Paryžius "okupuotas" amerikiečių, anglų, belgų, vokiečių, šveicarų...

Tos naujos miesčionių minios galėjo pasidžiaugti visomis Paryžiaus prašmatnybėmis ir jo meno turtais. Jos taip pat galėjo pamatyti ir kitą, svetimą, liūdną, neįprastą, Paryžiaus aspektą — didesni maldininkų minias dalyvaujančias vidunaktinėse Vėlykų mišiose, kurias laikyti Popiežius Pijus XII vėl leido nuo 1951 m. vasario mėn. 9 d. atgaivindamas pirmųjų krikščionių tradiciją.

Kiek Paryžius per Vėlykas pratušėjo, vaizdžiai nusako ofid. d. atgaivindamas pirmųjų krikščionių tradiciją.

tų tūkstančių paryžiečių... šventiškai nusiteikusi Paryžiaus spauda daugiau domisi ir lengvesnės — apolitinės gyvenimo pusės nagrinėjimu. Tarp kitko daug kalbama apie garsiojo prancūzų režisoriaus Rene Clair, kuris ir amerikiečiams žinomas savo filmais. "I married a witch" ir "It happened to-morrow...", paskutinįjį dabar sukama veiklą. Filmo tema maždaug tokia. Vienas jaunikaitis — naujoji žvaigždė Gerard Philipe — svajoja apie gražiąją epochą, apie prieškarinius laikus... apie "happy nineties..."

Jo svajonė stebėtinu būdu išsipildė ir... laiko mašinai pasiuskus atgal, jis atsiskiria išsvajotame laikotarpyje, būvusiam prieš 50 metų... Tačiau, kartu su to laiko žmonėmis jis ir vėl svajoja apie tuo metu apdailintą ir aprašytą laimingiausią laiką — 1840 metus... Ratas sukasi ir jis persikelia į XIX šimtmečio pradžią, bet ir ten svajoja apie gražiuosius karalių laikus apie didįjį Liudviką XIV-tojo amžių ir t.t. iki urvinio žmogaus, iki priešistorinių laikų... Išvada — gražiausioji epocha yra dabar — toji, kurią mes dabar gyvename — visa kita yra tik fikcija.

Tai tinka Prancūzijai ir gal Amerikai, bet mus lietuvių, de-ja, bus sunku įtikinti, kad dabar yra geriau nei prieš karą... Kaip gali tikras žmogus būti laimingas, kada tiek priešpaudos ir vargo yra čia pat, kada patys rusai pasakoja apie fantastišką 15,000,000 žmonių skaičių maršmą koncentracijos stovyklose...

VILTIES DRAUGIJOS NARIAI

Praėjusią savaitę į Vilties Draugiją įstoję šie asmenys ir organizacijos:

136. Dr. M. J. Colney, Waterbury	200 dol.
137. Nemickas Bronius, Maspeth	25 "
138. Sodaitis Antanas, Maspeth	10 "
139. Varekojis Eduardas, Cleveland	10 "
140. Pušinis Emilis, Cleveland	10 "
141. Biskis Gediminas, Chicago	25 "
142. Žemekis Kazys, Chicago	10 "
143. Valiukėnas Mečys, Chicago	10 "
144. Gaudušas Juozas, Detroit	10 "
145. Gilvydis Alpas, Detroit	10 "
146. Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga 1000	"
147. Pėteris Jurgis, Cleveland	25 "
148. Jorkūnas Jonas, Chicago	25 "
149. Tercijonas Vincas, Dr., Brooklyn	10 "
150. Určanavičiūtė Jadv. Dr., Brooklyn	10 "
151. Šlikas Vladas, Rochester	10 "
152. Stankevičius Juozas, Rochester	10 "
153. Bliudnikas Petras, Rochester	10 "
154. Pupininkas Jonas, Rochester	10 "
Girėys Balys, iš Chicagos, praneštas Nr. 108, savo įnešą 10 dol. padidino iki 25 dolerių.	

RUSAI VARO KYLI

Pasibaigusi Maskvoje vadina ma ekonominė konferencija jau pradeda rusams duoti lauktus vaisius. Rusų gudrus pasiūlyjimas sukeliavusiems iš įvairių kraštų, pirkliais, kad jie gali rusams ir jų satelitams parduoti tokias prekes, kurių negali parduoti savose rinkose, sužadina labai didelius pirklių apetitus. Tuoju pasigirdo pirklių kontroliuojamose laikraščiuose balsai, kad visiškai neprotinga su rusais neprekiuoti, kada siūlomos palankios sąlygos.

Dėl tokių pirklių apetitų jau turi vargo ir Washingtonas. Panašių vargų turi Vokietija, Prancūzija ir kiti kraštai. Bet kadangi Amerika yra buvusi didžiausia skatintoja, kad su rusais ir jų satelitais Europos Jraugiškos valstybės neprekiuotų starteginėmis medžiagomis, tai dabar, tie kraštai reikalauja Amerikos, kad jei nepageidaujama prekiuoti su rusais, tai pati Amerika iš jų pirktų tas medžiagas, kurių jie turi perteklių ir kitur negali parduoti.

Rusų iniciatyva ši prekybinė akcija bus varoma toliau. Jie gudriai suorganizavo tokį prekybinį centrą, kuris pasiryžęs nuolat varyti kylį į vakariečių pastangas spausti Rusiją ir jos satelitus ekonomiškai.

MIRE CRIPPS

Sveicarijoje, Zueriche, mirė besigydydamas Anglijos Darbo partijos politikas, buvęs ilgametis ministeris Sir Stafford Cripps.

Nenoras matyti ir žinoti apie kitų nelaimės yra gana būdingas šių dienų vakarų jaunimui. Jie stengiasi kuo greičiau ir kuo daugiau "išspausti" malonumų iš savo trumpos jaunystės. Tą kartais interpretuojama ir kaip artimo pavojaus ženklas.

J. Masiulis

Lithuanian Weekly, published by Ohio Lithuanian Publishing Company, 6820 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio. Phone: ENdicott 1-4486. Issued in Cleveland, Ohio, every Thursday. Editor: Balys Gaidžiūnas.

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879.

Subscription per year in advance: in the United States — \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50. Single copy — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas Ohio Lietuvių Leidybos Bendrove, 6820 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: ENdicott 1-4486. Iš-eina kiekviena ketvirtadienį. Redaktorius Balys Gaidžiūnas.

Iregistruota kaip antros klasės siunta 1915 metų gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 3 dienos įstatymą.

Prenumerata metams iš anksto: Jungtinėse Amerikos Valstybėse \$5.00, Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.50. Atsk. Nr. kaina 10 centų.

KAS ir KUR

• Balandžio 17 ir 18 dienomis New Yorke lankėsi Lietuvos įgaliotas ministras Washington P. Žadeikis, kuris, kartu su Latvijos ir Estijos atstovais ir pabaltiečių pirmininkais "Free Europe" organizacijoje, dalyvavo National Committee for Free Europe pirmininko Miller priėmimo ir pasitarė aktualiais veikslo klausimais. Balandžio 18 d. ministras P. Žadeikis kartu su gen. konsulu J. Budriu ir "Free Europe" lietuviais turėjo pasitarimą.

• Dail. Adomas Varnas šiuo metu įtemptai ir su pasiaukojimu dirba Chicagos Lietuvių Vaikų Teatre, gamindamas dekoracijas to teatro trečiajam — V. Frankienės "Karalaitės Teisutės" — pastatymui, kuris bus gegužės 3 ir 17 d. HAMILTON PARK auditorijos teatrinėje salėje, W. 72 St. ir So. Normal Ave. kampas. Vaidinimai prasidės 7 v. v.

• "Free Europe" Lietuvių Patriamosios grupės pirmininkas V. Sidzikauskas išvyko į Washingtoną dalyvauti tenai balandžio 23 d. įvykstančioje egzilių konferencijoje. Konferencija šį kartą bus vengrų tautinės tarybos būstinėje.

• Pranė Lapienė jau pradeda ruošti savo vasarvietės sezono atidarymą. Ta proga numatyta gegužės 31 d. plati literatūros ir muzikos programa. Iš rašytojų jau žinoma, kad dalyvaus Bernardas Brazdžionis ir Antanas Gustaitis.

• "Aidų" literatūros premija paskirta Jonui Aisčiui už poezijos rinkinį "Sesuo buitis". Premijos įteikimas įvyksta balandžio 27 d. tą proga rengiamam literatūros ir muzikos vakarui.

Jury komisijoje buvo: "Aidų" red. A. Vaičiulaitis, dr. J. Girnius, Nyka Niliūnas, Pr. Naujo-kaitis, P. Brazdžionis ir T. L. Andriekus. Komisijos posėdis, kuriame galutinai nuspręsta dėl premijos, įvyko balandžio 20 d.

• Vito Žukausko dramos studija su "Melagėliu" vaidino New Britain, Conn., o operos solistė Vincė Jonuškaitė ir Alg. Kačanauskas vadovaujamas vyrų balsų kvartetas — koncertavo Waterbury, Conn., ALTS skyriaus parengime.

• Rašytojas Jonas Mekas, paruošęs filmą iš New Yorke lietuvių kultūrinės veiklos, yra numatęs ir kitas lietuviškojo gyvenimo sritis plačiai pavaizduoti. Be to, ketina papildyti dar ir kultūrinę veiklą, nes neseniai, laboratorijoje kilus gaisrui, nukentėjo ir lietuviškosios filmos.

• Jonas Gvzdaitis, gyvenęs Newark, N. J. išleido savo originalių dainų rinkinį *Dainuok*. Rinkinį galima gauti šiuo adresu: Jonas Gvzdaitis, 153 Wilson Ave., Newark 5, N. J.

Ačiū Rėmėjams!

Prenumeratos pratęsimo proga DIRVOS spausdinimo priemonės pagerinti aukojo šie skaitytojai:

Plytnikas A., Chicago	\$2.00
Bajorūnas B., Chicago	1.00
Vitkus V., Rochester	1.00
Jančys A., Rush	1.00
Slizys E., Baltimore	2.00
Mockus Stasys, Dorchester	5.00

Patark kaimynui
prenumeruoti
DIRVĄ

Dainava New Yorke

"Dainavos" ansamblio koncertas, balandžio 20 d. įvykęs Carnegie Hall, nesutrukdė tiek daug publikos, kiek savo metu buvo sutrukęs čiurolioniečiai, nors to koncerto rengėjai savo laikraštyje rašė, kad "Dainava" yra pats geriausias lietuvių meninis ansamblis.

"New York Times" pirmadienio laidoje apie koncertą parašė: "Lietuvių Tautinis Ansamblis "Dainava", vienas iš Chicagos, vakar popiet Carnegie Hall parodė lietuvių dainų ir šokių programą. Stepas Sodeika buvo vedėjas, o kaip solistai dainavo sopranas S. Klimaitė, kontraltas G. Peškienė ir baritonas Stasys Liepa, orkestrą vakovavo V. Vaitkevičius ir šokius vedė I. Eldridgevičiūtė".

Našlaitė Teresė Strašinskaitė, dėl kurios dvejus metus bylinėjosi rusai su amerikiečiais Vokietijoje, balandžio 20 d. "Gen. Steward" laivu, kartu su kitais dešimt našlaičių, atplaukė į New Yorką. Tai ta pati lietuvaitė, kuri rusai norėjo atimti iš jos globėjų, tardami, kad ji esanti rusės Šarakovos dukterė. Byla gana ilgai užsitęsė, bet pagaliau JAV Aukštojo Komisariato Teismo sprendimu, rusų pretenzijos atmetos.

Jeigu ne ši taip ilgai užsitęsusi byla, Teresė jau būtų Ameriką pasiekusi anksčiau. BAL'ui tarpininkaujant, mergaitė buvo sudarytos garantijos atvykti į JAV. Iš New Yorke su kitais našlaičiais ji išvyksta į Chicago pas savo globėjus.

New Yorke spauda, kuri, prieš laivui atvykstant, buvo painformuota apie šį įvykį, uoste padarė Teresės nuotraukų ir kartu su aprašymu įsidėjo jas pirmadienio laidoje.

New Yorke lietuviai inžinieriai ir architektai balandžio 19 d. New Yorker viešbučio patalpose surengė susipažinimo pobūvį, kuriame dalyvavo latviai, estai ir amerikiečiai inžinieriai bei tų firmų atstovai, kuriose lietuviai inžinieriai dirba. Kalbėjusieji svečiai reikšė pasitenkinimą lietuvių inžinierių atliekamu darbu ir aukštai vertino jų profesinį pasirėmimą. Kaip svečiai, buvo pakviesti ir dalyvavo Lietuvos Gen. Konsulas J. Budrys ir "Free Europe" Lietuvių Patriamosios Grupės pirmininkas V. Sidzikauskas ir latvių ir estų

diplomatinių atstovai New Yorke.

Meninę dalį atliko operos solistė Vincė Jonuškaitė, akompanuojant A. Kepalaitei ir pianistė Julija Rajauskaitė-Sušienė.

Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų New Yorke skyriaus rūpesčiu, jau pradėjo veikti Brooklyn'e kursai lietuviams braižytojams. Kadangi šiuo metu yra didelis braižytojų poreikis, New Yorke lietuviai inžinieriai nutarė padėti savo tautiečiams įsigyti lengvesnio ir geriau apmokamo darbo.

Kursai vyksta trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7:30 val. iki 9 val. vakarais Apreiškimo par. mokykloje. Klebonas kun. N. Pakalnis patalpas sutiko duoti nemokamai. Kursus lanko 13 asmenų.

Ligija Dirkenė, Pabaltijo Moterų Tarybos Lietuvių Atstovų bės sekretorė, atstovaus lietuves tarptautinėje moterų konferencijoje Mineapolyje, Minesota, gegužės mėn. pirmoje pusėje. Šią konferenciją šaukia 11 milijonų pasaulio moterų apjungianti organizacija — General Federation of Women Clubs.

Ligija Dirkenė lietuves atstovavo 1950 m. panašios rūšies konferencijoje Bostone, Mass., kur ji, kartu su Estijos atstove, apie bolševikų vykdomą tautų naikinimą kalbėjo per 200 radijo stočių. Taipgi ir amerikiečių spauda po to plačiai rašė apie Lietuvą ir kt. Pabaltijo valstybes. Manoma, kad ir šiemet lietuvių galės pasinaudoti ta plačia auditorija Lietuvos reikams nušviesti.

Balandžio 20 d. Lietuvių Futbolo Komanda naujojoje Lietuvių Sporto Klubui aikštėje laimėjo rungtynes prieš vieną stipriausių Magyar komandų santykiu 3:0. Šį sekmadienį vyks lemiamos rungtynės dėl tauros. Jei pavyks mūšiškiams laimėti, jie gaus pirmą vietą ir įkops į aukštąją lygą.

Ar jau

įstoja į

VILTIES

draugiją?

V. Beliajaus
THE DANCE OF LIETUVA
54 lietuvių tautiniai šokiai bei žaidimai
Užsakymus ir pinigų siųsti
DIRVOS redakcijai
Kaina — \$5.

CHICAGIEČIAI, ĮSIDĖMĖKITE

DR. ANTANAS RUDOKAS, O. D.

tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus
4701 S. Damen Ave. Chicago 9, Ill.
(47-sios ir Damen kampas)
Pirma 6-9 val. vak.;
šeštad. 10 v. r. — 6 v. v.; trečiad. tik susitarus. Tel. YA 7-7381.

Būkite iki balius BAIGSIS!

Pietūs bus pagaminti —

NES JŪS TURITE

AUTOMATIŠKĄ GASO PEČIŲ!

Leiskite savo automatiškui gaso pečiui virti, kai esate užimti ar turite išeiti. Įdėkit valgį į vidų ir atsukit gasą prieš išeinant. Tuomet būkite iki balius baigsis.

Automatinis laikrodis veikia Jūsų pečių, užsuka gasą kai pietūs išverda. Galite būti kelias mylias nuo ten!

Modernus!

Taupus!

Didelis pasirinkimas!

Gaukite šiuos kitus GASO patogumus —

- Vėsus be dūmų virimas (su pečiaus dūrelėmis uždarytomis)
- Vienodas karštis visam pečiui.
- Laivna nuo patalynų.
- Zemos įstatymo kainos.
- Lengvo valymo degintuval.

Pasidėkit dabar gauti moderniausias gaso pečių. Pamatykite puikų naują gaso pečių dar šiandien.

The EAST OHIO GAS Company

KARALAITIS

R. SPALIS

IS NAUJAI IŠEJUSIOS KNYGOS "DIDŽIOSIOS ATGAILOS"

Pablyško ežeras, išnirio tamsios pušynų sienos, perėjo, kaip atodūsiai, virpanti banga, ir tolumoje sužydo saulės žiedas, tarytum angis, išsitiesdamas ežero paviršiuje, barstydamas tarp šokinėjančių bangelių gelsvos liepsnos liežuvių, padegdamas miškus žaliu senu aksomu, ir kaskart, gramzdindamas šešėlius, vis kilo ir kilo, dvelkdamas ūkanų drėgme, samanomis ir rasa, kuri, nurovusi dangaus žvaigždynus, maudėsi ir klykštavo vaivorykštėje.

Vincas Rago kalmelyje pavydžiai sekė bežydičias rastos spalvas, geisdamas nors akimiriai sustingusį pavogti dažą, o jis prie plakančios karštos krutinės išlaikytų jo gyvybę, kad vėliau, nemirštantis gyvas nudazęs geles, padovanotų seseriai Jonei.

Nusišypojo jis ir atsidūsta. Iš visų tautų ir karalysčių, jei kas jį paklaustų, tik tą vieną dovaną pasirinktų: jis prašytų galios rinkti bežaidžiančios rastos spalvas, kuriomis vėliau margintų savašias svajas. O tos svajos — begalinės, tik jis ir Jonė jas težino. Sa-

ko, mirusios pasakos, bet jis netiki — tai mirę žmonių pojūčiai, kurie, kaip surūdijusios stygos, nebejautrūs, tuo tarpu jį ir tyliausias atgarsis jau virpina. Jis kaip dangaus šventykloje tarp keistų gyvybių, kurios kartą ir jam gal duosiančios pasirinkti: ar valgiais apkrautą stalą, auksą ar galią. Bet jis tų dalykų neimsias, jis nebūsiąs toks vargšas...

Sužvengia arkliai. Vincas pakelia galvą, bet sunku jam pradėti kasdieninį gyvenimą. Saulėtą laimę plėšo jam krūtine: Jonė žengs savo laimės žingsnį. Ji neseniai, apkabinusi jo kaklą, šnabždėjo ausin paslaptį, tikindama, kad šį vakarą ateisias Petro tėvas pakalbėti su broliu dėl dalies. Vincas neabejoja pasisekimu.

Pagaliam tamsaus gyvenimo užuolaidą audros nudraskoma, ir naujas rytas Jonei brėkšta, kartu ir jo rytas, nes jų mintys, kaip paukščiai, kartu skrenda, jų širdys, kaip vijokliai, pinasi į ramią ateitį. Jam daug aiškinti nereikia. Jis žino: Jonė su Petru mylisi;

o, kaip jie mylisi! Seniai jie to norėję, tik Petro tėvas vis spirdavo — Jonės dalia jam permaža.

Jis kelsis kartu su seserim. Nepaliks jis pas brolių, ir toji viltis tiek sadi, kad, nerimdamas vietoje, norėtų juoktis, šokinėti, tik jam gėda; juk jis šešiolikmetis, vėl brolis jį pavadins silpnapročiu.

Jis Jonei padėsias visus darbus dirbti, tik, žinoma, jis silpnas, daug nepajėgsias, bet tai ne jo kaltė. Sesuo sako: jis buvęs labai sveikas ligi trejų metų amžiaus, iki netyčia brolis nebenaudojamos pirties sieną ant jo užgriovęs — nuo tada ir prasidėjo visai negalavimai. Per stebuklą gyvas likęs, du šonkauliai buvo įlūžę. Tai negerai, žinoma.

Vincas pamažu sugaudo arklius, nuima pančius ir lėtai leidžiasi nuo kalmėlio ežero link, kur takas į namus, kur prieš savaitę jis vos nenuskandęs, kai su broliu arklius maudė. Vyresnis, kažko užpykęs, taip trenkė arklių, ant kurio Vincas jojęs, kad tas šoktelėjęs nepasiruošęs nusviedė tiesiog po kanopomis. Tačiau jis išplaukęs, bet ežeras jam nuo to laiko neįaukus pasidavęs ir baisus, kaip brolio žvilgsnis, kuris jį išplaukiantį lydėjęs. Negi brolis troškęs?...

Vincas paragino arklius ir, zovada perlėkęs pušyną, pateko į laukus, kur jau matyti ant kalmelio troba. Geresnė

vieta sunku ir rasti, tik apleista, dažų prašosi žirgeliams viršuje baltai nutinkuoti, bet brolis neleis, nemėgsta jis tokių dalykų ir net motulės rankdarbių nebrangina, nors sesuo tvirtinanti: tokių audinių ir juostų visoje apylinkėje nėra. Sako, iš tolimųjų parapijų atkeliaudavo moterys pasimokyti. Motulė pati rašto sudarydavusi, pati spalvas suderindavusi, sako, net mokyti žmonės buvo kartą atvykę ir žiūrėdami galvas lingavę. Sako, jai siūlė pinigų ir kvietė į miestą, tik ji pabijojusi, nenorėjusi šeimos palikti. Sesuo teigia, kad ir jis panašus į motulę, tik austi nemoka, tačiau piešia. Visų kaimynų sienos nukarstytos jo paveikslais, tik dažų jis neturi, iš žolių sunkia. Blankios jo spalvos ir skurdžios, o jis nešioja mintį ir vargsta, negalėdamas jos įkūnyti, nors čia pat medžių, saulės, dangaus begalybėse žaidžia turtingiausi atspalviai, tik kaip juos paimti! Brolis nemėgsta jo palinkimo ir vadina jį silpnapročiu. O gal iš tikrųjų taip yra, jis pats kartais saviimi stebisi — nemoka jis piešti gamtos. Jo gamta kitokia, jis nesitenkina vien vaizdais, bet mėgina įkūnyti garsus ir kvapus, bet kitiems tai nepatinka, jie nepripažįsta vietovių, ir Vincas peikiamas dažnai susimąsto. Tik vienai Jonei jis suprantamai piešia, kuri jam būna įkvėpimo šaltinis. Tada ji virsta princese, gražiausios dangaus

rugiagėlės puošia ją. O kokia ji nuostabiai graži!

Vincas, pamatęs tarp laukų brolių, nūbraukia svajones ir suka ratu, kad nesusitiktų. Ne, nemėgsta jis brolio, kuris drasko jo paveikslus ir dažnai nuskriaudžia. Jonė sako: anksčiau ir brolis kitoks buvęs — lygiai geras, kaip ir visi, tik piktąją sėklą metęs kaimynas, kuris, pasilenkusiam ties Vinco lopšiu broliui, pasakęs: "Kvaili, džiaugiesi tuo snargliu, o nesupranti, kad iš ūkininkaičio likai elgeta, šešiolikos hektarų nepadalysi tarp trijų..."

Negeras brolis, negaila bus jį palikti: džiaugdamasis išeisias su Jone pas Petrą. Jis bijo brolio, kaip svetimo, kaip to žandaro, kuris išvedė Bilių berną.

— Vincai! — šaukia nuo daržo sesuo Jonė.

Pašauktasis greit pririša arklių ir skuba pas seserį.

— Vincai, — kalba sesuo, lygindama jo plaukus, — blynus imk iš spintelės. Tau su sviestu pakepiu. Gal ir šildyti nereikės, nes tik ką karštus išėmiau. Ir pieną iš puodynės pilk, kur išraižyta. Ten nenugriebtas.

(Bus daugiau)

Žmogus, kuris visad turi laiko...

J. J. Bačiūno vasarvietėse

(Tęsinys iš pereinamojo numerio)

Michigano valstybės šiaurėje J. J. Bačiūnas turi Blaney Park ir Grand Island saloje Hotel Williams bei eilę kitų vasarotojų patalynių pastatų. Čia skaitytosios norime nors trumpai su pažinti su tomis, šiaurėje esančiomis vasarvietėmis.

Blaney Park ploto atžvilgiu pats didžiausias J. J. Bačiūno tvarkomas kurortas. Tai 33,000 akrų miškų, laukų ir ežerų. Tai toks plotas, kur vienuose įėjimo kelyje gali prapulti iš žmonių akių, bet drauge gali naudotis visais Amerikoje esančiais patogumais. Mano bendradarbiai, užsiminus apie tą kurortą, pajaukavo, girdi, šiais Amerikos technikos laikais nebologai būti ir Robinsonu...

Iš dedamos nuotraukos matyti, kad Blaney Park kurortas turi daug patrauklių pastatų. Valgomasis, kurio visų kurortų gyventojai rūpestingai naudoja, gali aptarnauti per 400 svečių. Čia galima poilsuoti visais metų laikais. Vasarą svečiai turi malonumo patogiuose golfo laukuose ir ežeruose, žiemą miškuose ir medžioklėse.

Kurortas turi savo aerodromą, patogų maldybos baseiną, didelę ir vaikams specialiai pritaikytą žaidimo aikštę. Neabejotinai, kad tokiam plotė mėsai įsikurti ne tik žmogus, bet ir įvairiausi paukščiai ir žvėrys. Jų gyvenimo stebėtojai čia gali susirasti taip pat daug malonaus užsiėmimo. Teisybė pasakius, gi jie pirmieji čia įsikūrė, o tik paskui atėjo žmogus jais pasigrozėti ir neretais atvejais juos suvalgyti...

Blaney Park kurorte medžiok-

BALYS GAIDŽIONAS

lės sezonas prasideda lapkričio mėn. Į tas medžioklės susirenka daug šio sporto entuziastų ir garsiais vardais amerikiečių politikų, pramoninkų, visuomenininkų... Ir mums malonu, kad jie yra svečiai mūsų energingo ir jdomaus tautiečio, kuris ne tik savo kilmės neslepia, bet randa progas ir Lietuvos reikalą išskirti.

Grand Island-Hotel Williams kurortas yra jauniausias J. Bačiūno kurortų narys. Šįmet J. Bačiūnas jame pradės tik antrą vasaravimo sezoną. Kurortas yra Grand Island saloje, esančioje Lake Superior ežere. Nuo sausumos skiria nepatvirtinta vandens juosta. Sala yra nepaprastai jdomi ir savo paviršiumi ir joje augančiais medžiais ir augmenimis. Įgudusi gamtos stebėtoja akis čia randa visiškai naują gamtos pasaulį. Salos augmenija tiek verta įdomumo, kad dar šiais metais J. Bačiūnas išleis specialią paruoštą knygę apie tos salos augmeniją.

Vasaravimo sąlygos čia labai geros, aplinkuma skirtinga nuo kitų vasarviečių. Vaikščiodamas po Grand Island, prieini ir lėkštas krantais nusileidimą į ežerą, prieini ir tokias statumas, lyg atrodo, kad ten, apačioje, smakas tykoja gražuolių...

Toje J. Bačiūno vasarvietėje pagrindinis pastatas yra Hotel Williams. Visiškai paežeryje yra eilė rastiškos statybos namelių, kurie salai pridoda natūralinės, žmogaus rankos nesugadytos aplinkumos. Visus šiuos pastatus ir matote talpinamoje nuotraukoj.

Baigiant J. Bačiūno kurortų apžvalgą, tenka pasakyti ir dar vieną pastabą: visuose kurortų prospektuose aiškiais raidėmis parašyta: — J. Bačiūno kurortuose vaikai pageidaujami! Ir ne tik pageidaujami, bet yra jiems sudarytos jdomaus laiko praleidimo sąlygos, yra ir kas tais vaikais pasirūpina ir juos rūpestingai maitina. O kai užsimeini apie maitinimą, tai vėl reikia daryti pastabą, kad čia visi vasarotojai naudojami ne porcijomis, kaip kitur priimta, bet naudojasi tiek įvairaus ir turtingo maisto, kiek jis pajėgia suvalgyti. Jo kurortuose vyrauja principas — vasarotojas už tą pačią kainą turi gauti gerą poilsį ir dar geresnį maistą...

Pradžioje šio rašinio, kurį pradėjome Dirvos 15 Nr. buvo keliais žodžiais užsiminta apie šiuo kurortų organizatorių, pažymint, kad tai visiems malonus, patrauklus asmuo. Būtų neviskas pasakyta, jei nepamintume, kad J. Bačiūnas yra ir principo žmogus. Mokėdamas su visais maloniai apseiti, gerbti kito įsitikinimus, moka gerai ginti ir savuosius. Jis nėra siauro įsitikinimo dogmatas, bet plataus galvojimo, kaip ir jo prietelius ministeris B. K. Balutis, kurį jis neseniai pagerbė specialiu leidiniu. Jis nėra siauras verslininkas, jis nėra siauras ir visuomenininkas. Jis aktyvus daug kur, nors sakytum, "kad ką aš čia Jums pasakysiu būdamas ūkininkas", bet kai sako, pasako daugiau ir įvairiau ir už tuos, kurie dabar emė taip skambinti turimais ir neturimais titulaus. Kietoj gyvenimo mokykloje J. Bačiūnas daug ko išmoko. Iš jo galime ir mes daug ko pasimokyti. Jis Amerikoje išmoko uždirbti ir pinigą, bet ir uždirbęs neapsvaigo. Kai jis įsitikina, kad reikalas rimtas, jis duoda ir duosniai duoda. Duoda ir liepia tylėti. Tai toks yra tu kurortų, apie kuriuos čia kalbėjome, organizatorių ir savininkas.

J. Bačiūnui nuolat talkininkauja ir labai daug darbų atlieka jo gyvenimo bendrąkeleivė — ponija Bačiūnienė. Artimesniųjų draugų ratelėje J. Bačiūnas savo poniją vadina — mano generolas! Ak, juk ir mes visi, vieni prisipažindami, kiti ne, turime savus generolus ir jų dažnai klausome. O jei dar gerai bataria, tai kodėl gi nepaklausyti...

seniausias ir gražiausias nuorotas lietuviškos minties žurnalas.

MARGUTIS

Išleisti kompozitorius
A. VANAGAITIS
Kaina metams \$3.90
Susipažinti siunčiamas
dovanai.
6755 So. Western Ave
Chicago 36, Ill.

50 metų našaus darbo

LTS Pirmininko Dr. M. J. Colney sukaktis

Šiomis dienomis Dr. M. J. Colney, dabartiniam Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Pirmininkui ir dideliui tremtinių rėmėjui, sukako 50 metų našaus gyvenimo šiam krašte. Tai paslaptį sužinojo jo artimieji waterburiečiai, Velykų dieną surošė kuklų, bet jaukų paminėjimą Dr. Colney ir ponios namuose. Ir visai simboliškai: jų namai yra lietuvių, abiejų karčių ateivių, senųjų ir naujųjų dažno apsilankymo vieta. Didelė dauguma į Waterbury ar jo apylinkes atvykusių tremtinių, be pažiūrų ir įsitikinimų skirtumo, yra perėję jų namus, kur neretai rasdavo nuosirdaus užjautimo, patarimų ar konkrečios pagalbos, žengiant pirmuosius žingsnius Amerikoje.

Jau iš antraštės aišku, kad Dr. Colney į JAV atvyko 1902 metais. Atvyko ne aukso įieškoti, ne "bėdos" spiriamas, bet platesnių horizontų viliojamas. Nes jo jaunam ir veržiam būdui gimtasis Rutkiškės kaimas (Prienu valsė., Marijampolės apskr.) buvo per ankštus. Atvyko į šį kraštą, kaip ir daugelis ano meto lietuvių ateivių, siekdami daugiau ko, negu jų gimtasis kraštas annomet, rusų caro priespaudos laikais, galėjo duoti.

Kaip ir daugeliui ateivių, pirmieji žingsniai Amerikoje Dr. Colney buvo nelengvi. Tik jaunatvės veržlumas, energija ir tikėjimas gražesnia ateitimi viską nugalėjo. O šių teigiamų savybių, kurios yra būtinos kiekvienam į šią šalį atvykusiam, Dr. Colney tikrai nestigo. Pradėjęs gyvenimą Amerikoje paprastu fabriko darbininku, kaip beveik visi ateiviai, savo gimto veržlumu siekti aukščiau, ir gabumu bei energija, iškilo iki gydytojo profesijos, o visuomeninėje veikloje — iki vadovaujančiojo. Nėra reikalo įrodinėti, kad tai nepripuolamai atsiekiama, nes kelias iki tol ne rožėmis klotas... Žmogų gyvenamojo aplinkumoj iškėlė jo dvasinės vertybės. Ne šio rašinio tikslas apie tai kalbėti. Bet apčiuopiamam saržui

susidaryti, negalima nepastebėti kai kurių sukaktuvininko charakterio bruožų.

Be išimties kiekvieno, bent kartą susitikusio, dėmesį krinta, tai kažkoks vidinis Dr. Colney patrauklumas, kurį vargu ar begalima charakterizuoti vien tik būdo švelnumu. Tai kažkas daugiau, kuris plaukia iš žmogaus vidaus gėmių.

Tiek privačiame gyvenime, tiek visuomeninėje veikloje visur pastebima plati Dr. Colney tolerancija. Nežiūrint pažiūrų ar įsitikinimų, nežiūrint padėties skirtumų, visų pirma tolerancija žmogui, ypač lietuviui. Tolerancijos jis moka būti ir netolerantiems. Teatleis man sukaktuvininkas, jei šių žodžių pailiustravimui išskelsi viešumon, turbūt, vargu kam žinoma mažą smulkmeną. O juk ir spaudose pareiga rašyti tai, kas ne visiems žinoma...

Tai buvo daugiau kaip prieš trejus metus, kada pradėjo plaukti bangos tremtinių į JAV. Dr. Colney namų durys retai kada užsidarydavo. Juose gausiai lankydavosi, be skirtumų, praeities ar pažiūrų naujieji ateiviai. Žinoma, kalbų bei pašnekesių būdavo visokių.

Vienas politikos "ragavęs" naujasis ateivis, beje, amžiumi gerai jaunesnis, nelaukai į Dr. Colney prabilo:

— Tai ka, mūsų religiniai įsitikinimai tie patys, eikite į mūsų organizaciją, išstokite tik iš jūsų da'artinės.

Be ir netaktiškam žmogui Dr. Colney mokėjo būti taktiškai ir tolerantiškas. Į tai jis tam drąsuliui švelniai tiek tepriminė, kad čia, Amerikoje, tėra dvi politinės partijos, į kurias sutelpa visų tikybų žmonės. Be to, priminė, kad šiam krašte religijos su politika nemašo...

Ši smulkmena įdomi dar tuo, kad ji parodo, kiek turi pagrindą kai kieno linksniuojamas priekaištas, jog tautinės minties žmonės nusistatę prieš katalikybę. Iš tikrųjų nusistatymas yra tik toks, kad jie priklauso, o

ne tų priekaištautojų organizacijai. Ir tai liečia tautininkus, pradedant ALTS pirmininku...

Didesnę pusę našaus gyvenimo šiam krašte Dr. Colney yra praleidęs Waterbury, Conn. Su pertraukomis apie 27 metus. Todėl ir taip tampriai su gausia Waterburio lietuvių kolonija susigveno. Sunku dabar įsivaizduoti Waterbury be Dr. Colney, arba priešingai. Čia jo vardas plačiai žinomas ne tik lietuvių, bet ir vietos amerikiečių visu-

menėje. Visai jo veiklai išvardinti reikėtų nemažai vietos laukraštyje. Waterburiečiams jį ir taip puikiai žinoma. Ir ne tik waterburiečiams.

Ypač tremtinių šalpos darbe. Turbūt, nėra lietuvių kolonijos, kur nebūtų tremtinių, praktiškai Dr. Colney ir ponios šalpos darbą patyrusių. Ir tai jų daroma su tikra meile kiekvienam į vargą patekusiam tautiečiui. Jų namuose tai tikras tremtinių padėkos laišku, jų atsidėkojimo kuklių, bet nuosirdžių dovanėlių muziejus. Visa tai byloja, kad sunkią likimo dalią nesąčių tautiečių likimas yra kartu ir Dr. arba priešingai. Čia jo vardas plačiai žinomas ne tik lietuvių, draugės-ponios likimas.

J. Ant.

Su tokiais vyrais Lietuva nepražus

Knyga apie B. K. Balutį

Šią antraštę pasiskolinau iš fijos lig šiol mūsų literatūroje prof. Mykolo Biržiškos įžangos, dar neteko skaityti. Tai yra kurią jis parašė Vytauto Sirvydo knygos redaktoriaus Sirvydo neredaguotai knygai Balutis. Pasirinkau dėl to, kad, gal būt, ji tiksliausiai apibūdina asmenį, kurio darbai ir gyvenimas knygoje nagrinėjami.

Knyga apie Bronių Kazį Balutį nėra pirmoji, kurią išleido Juozas Bačiūnas. Prieš mane gulį dar trys leidiniai — du angliški ir vienas lietuviškas — kuriuos taip pat išleido tas pats leidėjas. Ypatingai įdomus ir vertingas lietuvių kalba leidinys apie Antaną Olšauską, išleistas 1934 m. Jis didelio formato, gausiai iliustruotas (kaip ir visi J. Bačiūno leidiniai) ir jame daug sudėta medžiagos ne tik apie patį Olšauską, bet ir apskritai apie mūsų tautinės kultūros vystymąsi JAV.

Dabar vėl praėjusių metų pabaigoje J. Bačiūnas išleido knygą apie mūsų diplomatijos sinjorą, Lietuvos ministrą Londono, Balutį. Toliau jo planuojama knyga apie Vanagaitį... — Kodėl tamsta tas knygas leidi? — aš jį paklausiau proga pasitaikius.

— Visi tie vyrai mano geri draugai, — atsakė jis. — Aš noriu surinkti ir paskelbti apie juos žinias, nes jos bus reikalingos tiek mūsų kultūros istorijai tiek istorijai kaip tokiai.

Ir lyg tęsdamas toliau tą mintį, J. Bačiūnas savo Leidėjo žodyje rašo: "Rytojaus jaunimui gal bus naudinga pasisemti stiprybės iš šitos praeities. Broniaus K. Balučio gyvenime jaunimas gali rasti daug gražių pavyzdžių pasiryžimo kovoti už tautos laisvę ir dirbti vien tautai".

Patį knygą atspausdinta ant gero popierio, gausingai iliustruota ir apskritai skoningai išleista. Turi 127 psl.

Aš knygą perskaičiau su susidomėjimu ir, pasakyčiau, su tam tikru nustebimu. Balutis išgyveno jau netrumpą laiką, savo diplomatinės bei laikraštinės karjeros metų susidūrė su daugybe žmonių, bet knygoje aš neradau nė mažiausios užuominos, kad jis būtų turėjęs prieši-

Tai yra didelis gyvenimo menas taip mokėti elgtis su žmonėmis, kad juos visus padarai savo draugais, o ne priešiniais. Mano nuomone, knygos autoriai nė kiek nebūtų pagadinę Balučio portreto, jei būtų papasakoję bent apie kokį kad ir labai menką jo priešą arba būtų išskėlę aiškstėn, kad ir mažiausia jo, kaip žmogaus, ydelė... Nuo Balučio, kaip žmogaus ir diplomato portretas, būtų tik dar labiau išryškėjęs. Bet dabar nieko: tik labai apšifuotos, diplomatinės frazės, vietomis virstancios panigiristikomis...

Be knyga turi dvi įdomias dalis: Sirvydo parašytą Balučio jaunystės biografiją ir paties ministerio atsiminimų žiupsnelius. Tai yra vertingiausia knygos medžiaga. Tokios pilnos ir palyginti plačios Balučio biogra-

fijos lig šiol mūsų literatūroje dar neteko skaityti. Tai yra knygos redaktoriaus Sirvydo neredaguotai knygai Balutis. Pasirinkau dėl to, kad, gal būt, ji tiksliausiai apibūdina asmenį, kurio darbai ir gyvenimas knygoje nagrinėjami.

Kitas įdomus dalykas, tai tiksliausiai apibūdina asmenį, kurio darbai ir gyvenimas knygoje nagrinėjami. Aš nežinau, ar jis turi atsiminimų parašęs daugiau, ar jis tik tai knygai parašė, bet juos skaitai su dideliu susidomėjimu, nes jie sklandžiai ir vaizdingai parašyti ir, be to, liečia nebe tik patį mūsų valstybės vyrą, bet ir mūsų diplomatijos istoriją. Iš tų nuotrupų matyti, kad Balutis tikrai moka pasakoti, kaip kad pabrėžia jo draugai.

Štai vienas įdomus ir ryškus vaizdelis iš gruodžio 17 dienos perversmo, kaip jį atvaizduoja Balutis. Pulk. Kaunas nugabeno jį į Krašto Apsaugos Ministeriją ir leido į Stabo Viršininko kabinetą, kuriame buvo apie 30-40 žmonių. "Kairėje, prie sienos, rašo Balutis, apie stalą sėdėjo keletas asmenų, kurie, rodėsi, kad karštai ginčijosi. Pulk. Kaunas, mane įleides, garsiai tarė: "Ponas Balutis", apsisuko ir išėjo. Prie stalo nutilo ir pamaniau kas mane nustebino ten sėdėjo buvusieji Lietuvos Prezidentai Antanas Stulginskis ir Antanas Smetona su savo svarbiausiais patarėjais, krikščionių demokratų ir tautininkų partijų šiais. Šių partijų vadai lig šiol, kaip žinojau, vengė suėiti ir kalbėti net visuomeniškuose pobūviuose, o čia prie vieno stalo bendrą "rodą" darė, it dideliai bičiuliai".

Skaitydamas tas vietas, kur "Balutis pasakoja", nemoromis pagalvoji, kad būtų daug naudos mūsų diplomatijos ir apskritai mūsų tautos istorijai, jei Balutis papasakotų viską, ką jis per savo ilgą karjerą patyrė kaip diplomatas. Mūsų memuarų literatūra visai neturtinga. Balučio memuarai tikrai galėtų turėti ne tik istorinės, bet ir auklėjamosios reikšmės. Būtų labai gaila, jei jo atsiminimai neišvystų pasaulio šviesos...

Knyga apie Balutį yra nemažas žiupsnis žinių apie jo gyvenimą, diplomatinę veiklą bei apie tą laikotarpį, kada Balutis dirbo ir šiandien tebedirba. Tos žinios įdomios ne tik artimiesiems Balučio draugams, bet ir plačiai lietuvių visuomenei, nes valstybės vyrų darbai siejasi su visos valstybės likimu. Balutis valstybinio darbo dirvoje išvarė plačią vagą ir šiandien ją tebevaro turėdamas vilties ją garbingai baigti Nepriklausomoje Lietuvoje, t. y., toje vietoje, kur jis ją pradėjo. Mes tik galime palinkėti, kad ta jo svajonė, kuri yra mūsų visų svajonė, ko greičiausiai stotųsi kūnu.

O knygos leidėjui J. Bačiūnui linkėtina, kad jo užsibrėžta veikalų serija apie mūsų įžymiausius vyrus greit nenutrūktų. Sekančiojo leidinio — Knygos apie Vanagaitį — mūsų viliu. Tai yra vertingiausia knygos medžiaga. Tokios pilnos ir palyginti plačios Balučio biogra-

Vyt. Alantas

Vaizdai iš Blaney Park vasarvietės

Hotel Williams ir specialūs nameliai Grand Island saloje

Uršulė Žemaitienė

SUVALKIEČIŲ VESTUVĖS

Redagavo Jonas Balys

(11)

65

Mano žirgas širmas,
O aš nelaimingas (2)
Tėvelio sūnelis. (2)

Uztai ji dainavo,
Kad visas apgavo, —
Ir sau vyrą gavo.

66

Su viena adyna
Dešimtį mylėjau (2)
Jaunųjų mergelių. (2)

Su viena gėriau,
Su antra kalbėjau,
I trečią žiūrėjau,
Ketvirtos norėjau.

Penkta meiliai buvo,
Šešta pabučiavo,
Septinta gailavo,
Aštunta dūsavo.

Devintoji verkė,
Rūščiais žodžiais keikė;
Dešimta dainavo,
Kad visas apgavo.

Tili tili dūdelė,
Kad Dievs duos ma mergelę.
Pačios basos nelaikyk,
Apie grincią nevaikyk. (2x2)
Pačios basos nelaikyk,
Apie grincią nevaikyk.
Su vadelėm keravok,
Su botagu šnyravok.
Titi tili dūdelė,
Šaly kelio būdelė.
To' būdelė' šūbelė,
To' šūbelė' du kišeniai.
Vienam yra riešutai,
Kitam baravykai.
Aš parduosiu baravykys,
Pirkstu pačiai čeverykus.

Kai jau esti vėlokas laikas, pavakariai, tai pradeda pamažu rinktis kaimo jaunimas, nekviestieji svečiai. Geri šeiminkai ir juos pamato. Žinoma, jų už stalo nesodina, bet vistiek pavaišina: duoda po gerą šnapsą ar alaus puoduką ir mėsos su duona po gerą šmotą užsikąsti. Tenka dar jiems pasižioti ir padainuoti, tai jau ir jiems vestuvės.

Nuotakos vakarienė

Pirmoji vestuvių diena baigiasi, jau laikas duoti vadinamą "nuotakos vakarienę". Visi stalai vėl apkraunami valgiais ir gėrimais, visi vestuvėninkai sėda už stalų. Nuotaka pati prašo visus valgyti ir gerti.

Jeigu nuotaka lieka savo tėvų namuose ir vaikinai ateina į žentas, tai tą vakarą esti ir dovanojimas. Jaunajai nuima vainiką ir ji jau mirti. Visą kitą dieną vestuvėninkai užia iki vėlomos ir tada skirstosi į savo namus, — tai jau, vadinasi, vestuvės yra baigtos. Jeigu mergina eina į marčias, t. y. į vaikinų namus, tai trečiądienį pusryčiai ir pietūs dar būna nuotakos ir visas užimas merginos namuose.

ANTROJI VESTUVIŲ DIENA

Pavalgę pietus ir kiek pašokę, jau rengiasi važiuoti į vaikinų namus. Ten irgi viskas yra gražiai paruošta marčios priėmimui: taip pat išpuošti namai, paruošti valgiai ir gėrimai.

Kai leidžia į marčias, tai iš merginų namų pirmiausia išleidžia kraivėžius, kurie pirmą vestuvėninkų turi nuvažiuoti. Kraivėžiai gali būti jauni vaikinai ar senesni vyrai, bet turi būti linksmi ir gyvi, gabūs dainininkai ir geri šposininkai. Kai jie krauna kraivius į vežimus, tai deda viską, ką tik jiems po ranka pakliūva, pvz., puodus, blūdus ir kitus daiktus. Kartais į maišą įkiša kokią gyvulį, versį ar paršą, o jei jų nepagauna, tai jiems gerai ir šuo ar katė. Jų nevalia bausti, tik reikia viską saugoti ir slėpti, geriausia užrakinti. Ką mergaitė gauna kraivio, drabužiai ir patalai, esti sudėti į skryniąs. Ji gauna kokią gražią šepą ir kitų rakandų pradžia gyvenimo.

Išleidžiant į marčias yra dainuojama labai daug ir gražių dainų.

67

Žirgeliai pakinkyti,
I vartus sugrąžyti,
Sudiev, sudiev,
Miela sesute,
Daugiau nesimatysim. (3x2)
Matyt nesimatysim,
Sueit nesuseisim,
Mudvi sesele
Vienam pulkely
Daugiau nesilinksmins.

Žydėjai kai kvietkelė
Valioje motinėles,
Tik tau rūpėjo
Kas nedidelė
Vis puikūs parėdėliai.
Vis puikūs parėdėliai,
Vis didi atpuskėliai,
O kai parėjai
Iš atpuskėlio —
Vis jauni jaunimėliai.

68

Močiute širdelė, tai tau, tai tau,
Auginai dukrelę ne sau, ne sau. (2)
Auginai dukrelę ne sau, ne sau,
Pasėjai rūtelę ne jai, ne jai.
Nuskynei rūtelę nežydusią,
Išleidai dukrelę neuzaugusią.
Išleidai dukrelę į marteles,
Išdavei rūtelę į rankeles.
Pražydės rūtelė rankelėse,
Ir užaugo dukrelė martelesė.
Nesue' meteliai o nē kiti,
Aš eicia dukrelę atlankyti.
Aš eicia dukrelę atlankyti,
Žalioją rūtelę aplaistyti.
Ką veikia dukrelė martelesė;
Kaip žalia rūtelė rankelėse.
Ar verki dukrelė martelesė,
Ar vysta rūtelė rankelėse?
Tai verki dukrelė martelesė,
Ir vysta rūtelė rankelėse.

69

Motinėlė mano, pasigesi manęs,
Širdužėlė mano, pasigesi manęs.

MŪSŲ KALBA

Redaguoja
Pranas Skardžius

VALSTYBĖ AR VALSTIJA

Dabartinėje laikraščio kalboje šalia valstybės kartais vartojama ir valstija, todėl savaimė kyla klausimas, ar abu šie pavadinimai vienodai geri. Šiuo sumetimais vienas skaitytojas savo laiku yra ir Vienybės redakciją klausęs patarimo, bet jis gavo labai trumpą atsakymą: reikią vartoti valstybę, ne valstiją, nes taip patariąs ir "Lietuvių kalbos vadovas". Kadangi Vadove šis patarimas nėra plačiau pagrindžiamas, tad čia yra pravartu kiek patėliu tai pasvarstyti.

Visų pirma reikia pastebėti, kad nepriklausomajam Lietuvoje oficialiu terminu visuotinai jau buvo vartojama valstybė. Kilimo šis žodis yra vėlyvas naujadaras, rodos, J. Jablonskio sudarytas nusižiūrėjus į latvių valstybą (užuot y patys latviai rašo ir su brūkšneliu) "State; district"; dėl priesagų plg. liet. lygyba, piktyba ir lygybė, piktybė. Bet naujadaras taip pat yra ir valstija, pažįstama jau nuo Aušros laikų. Visai senas, paveldėtinis pavadinimas yra latvių kalboje išlikusi valsts "valstybė, state", pvz. valsts prezidentas "valstybės prezidentas". Latvių valsts, kilusi iš "valstis, atitinka rusų volost' "valsčius", lenkų wlosc "t. p.", čekų vlast "kraštas, valstybė, tėvynė, gimtinė" ir kt. iš proslovų *volsti-. Lietuvių kalboje tai turėjo atliepti valstis, -ies, iš kurios vėlyvesniais laikais yra atsiradęs dabartinis valsčius "administracinė apskrities dalis" (iš *valst-jus); Klaišęs patarimo, bet jis gavo labai trumpą atsakymą: reikią vartoti valstybę, ne valstiją, nes taip patariąs ir "Lietuvių kalbos vadovas". Kadangi Vadove šis patarimas nėra plačiau pagrindžiamas, tad čia yra pravartu kiek patėliu tai pasvarstyti.

Visų pirma reikia pastebėti, kad nepriklausomajam Lietuvoje oficialiu terminu visuotinai jau buvo vartojama valstybė. Kilimo šis žodis yra vėlyvas naujadaras, rodos, J. Jablonskio sudarytas nusižiūrėjus į latvių valstybą (užuot y patys latviai rašo ir su brūkšneliu) "State; district"; dėl priesagų plg. liet. lygyba, piktyba ir lygybė, piktybė. Bet naujadaras taip pat yra ir valstija, pažįstama jau nuo Aušros laikų. Visai senas, paveldėtinis pavadinimas yra latvių kalboje išlikusi valsts "valstybė, state", pvz. valsts prezidentas "valstybės prezidentas". Latvių valsts, kilusi iš "valstis, atitinka rusų volost' "valsčius", lenkų wlosc "t. p.", čekų vlast "kraštas, valstybė, tėvynė, gimtinė" ir kt. iš proslovų *volsti-. Lietuvių kalboje tai turėjo atliepti valstis, -ies, iš kurios vėlyvesniais laikais yra atsiradęs dabartinis valsčius "administracinė apskrities dalis" (iš *valst-jus); Klaišęs patarimo, bet jis gavo labai trumpą atsakymą: reikią vartoti valstybę, ne valstiją, nes taip patariąs ir "Lietuvių kalbos vadovas". Kadangi Vadove šis patarimas nėra plačiau pagrindžiamas, tad čia yra pravartu kiek patėliu tai pasvarstyti.

džių ir iš daiktavardžių, pvz.: draugybė "draugystė", kiaulybė "kiaulytė", ponybė "poniškumas, didybė" (ir "ponai, ponija"), šunybė "šuniškas darbas" ir kt. Taigi ir valstybė, sudaryta iš valstis, pirmiausia turėtų reikšti "valstiškumas, statehood"; latvių valstyba iš tikrųjų šalia "state" dar reiškia ir "tikra, teisėta tvarka".

Kiek kitokios reikšmės yra priesaga -ija: su ja sudaryti daiktavardžiai visų pirma reiškia grupę, sambūrį, pvz.: ažuolija "ažuolynas", bernija "bernai, bernų būrys", kalnija "kalnynas", kelmija "kelmynė", ponija "ponai, panybė", uošvija "uošviai", vyrija "vyrų sueiga" ir kt.; plg. dar vietovardžius Dobilija, Kirmija (iš kirmis "kirmynas"), Lazdynija, Obelija, Sunija, Vilkija ir kt. Antrinės, vėlyvesnės, darybos yra: armenija "arimo laikais" (sudaryta iš armo-ens "arimas, ariamoji žemė, dirva; gelmė, bedugnė"), sėmenija "sėjimo laikas" (iš sėmo-ens, sėmenys), pilnija, "mėnesio pilnaties" (iš būdvardžio pilnas) ir kt. Vietomis -ija dar vartojama šalia -ystė, pvz.: draugija ir draugystė, kaimynija ir kaimynystė, kunigaikštija ir kunigaikštystė, vyskupija ir vyskupystė ir kt. Taigi valstija, sudaryta iš valstis, visų pirma gali reikšti "valsčių grupę, sąjungą".

Kad lietuviai neišlaikė senos valsties, gali būti įvairiai aiškinama. Visų pirma valstis, kaip rodo jos kilmė, iš pradžių, tėra buvusi "valdomoji sritis, apskritis, apygarda" ir ilgainiui, paversdama valsčiumi, visai išnyko. Jai išnykti tarp ko kito galėjo dar padėti ir ta aplinkybė, kad lietuviams valstis "valstybė, state" seniau nebuvo jau taip reikalinga, nes Lietuvos valdovų valdomoji teritorija paprastai buvo vadinama pagal pačius valdovus, pvz. Didžioji Lietuva, Kunigaikštystė (Magnum Ducatum Lithuania); plg. dar Lenkijos karalystė (Krolestwo Polskie) ir kt.

Lietuvai atgyjant, ilgainiui prisireikė ir specialaus valstybės "state" termino. Bet nebeapžįstant senosios valsties, buvo sudaryti nauji pavadinimai: iš vienos pusės atsirado valstija (Aušros kalboje ji dar buvo vartojama "apskrities" reikšme), iš kitos pusės buvo pradėta vartoti valstybė. Nei vienas iš šių pavadinimų nėra būdingas: nei valstija "state" reiškia valsčių (valstybių) grupę ar sąjungą, nei valstybė žymi kokią nors būdvardinę ypatybę ar atskirą kolektyvą (plg. ponybė "ponija", vyrybė "vyrija" ir kt.). Pats J. Jablonskis, sudaręs valstybę, nebuvo kaip reikiant patenkintas tuo savo dariniu, bet nežinojo arba veikiau nebesirijo jo kuo nors geresniu keisti. Mums irgi atrodo, kad valstybė, nors ir nevisai būdingai sudaryta, bet jau plačiai įsigalėjusi, gali būti ramiai ir toliau vartojama. Valstija tėra rečiau sutinkama, ir todėl nebevertėtų jai keisti valstybės. Pagaliau nėra jokio rimto pagrindo dirbtinai skirti valstybės nuo valstijos, kaip kad kartais nesuprątingai yra daroma vieno kito laikraštiniuko: viena, tiek valstybė, tiek valstija yra vėlyvesni naujadarai, geriau pasakius, analoginiai perdirbiniai, ir jie abu vartojami vienoda reikšmė; antra, Jungtinės Amerikos Valstybės (United States of America) iš tikrųjų yra ne viena valstybė (state), bet valstybių (states) sąjunga, visai panaši kaip Tarybų Sąjunga (Soviet Union) ir kt. Pačioje angli kalboje nėra specialių pavadinimų pačiam junginiui ir to jungi-

AR PAŽISTI
ŠI KRAŠTĄ?

Pas mus šilta, o kaip pas jus?

(Apie Amerikos klimatą)

Kaip įvairi JAV-bių gamta, nemažiau įvairus ir šio krašto klimatas. Čia rasime ir tropikinį karščių ir šaligalių artimus šalčius. Galima sakyti, kad tuo pačiu metu tai vienas iš šilčiausių ir drauge vienas iš šalčiausių pasaulio kraštų.

Klimatui daug reikšmės teikia vakarų vėjai. Reikia pastebėti, kad tie vėjai dažniausiai neturi pastovaus pobūdžio — jie dažnai virsta tikromis audromis, uraganais. Amerikoje žinomos vadinamosios Indėnų audros, kurios išsiskiria savo smarkumu. Jos prasideda vak. Indijoje, ties Meksikos įlanka įsiveržia į S. Ameriką ir visa savo jėga pasuka šiaurės rytų kryptimi, padarydamos daug nuostolių patatams ir žmonėms. Gerai tas audras, vad. tornado, pažįsta atostogaujantieji amerikiečiai i Floridoje ir kaimyninių valstybių gyventojai.

Įvairiose krašto dalyse oro temperatūra labai nevienoda. Pvz., pačiuose pietuose ji vidutiniškai siekia 75 Fahrenheito laipsnių, šiaurėje — 45. Minnesotos valst. šiaurinėje dalyje ji krenta ligi 40 laipsnių F. žemiau nulius ir pakyla ligi 120 laipsnių kai kuriose sausose Arizonos ir Texas valst. dalyse. Pučią vėjai daugelyje krašto sričių temperatūrą numuša. Temperatūros skirtingos valstybėse ties Atlantu ir ties Ramiojo Vandenynais. Kaip taisyklė, Pacifiko srityse oras bus šiltesnis, vietomis net karštas (San Diego), tuo tarpu ties Atlantu klimatas daugiausia kontinentalinio pobūdžio ir žymiai vėsesnis. Lietūs daugiau reišiasi Vakaruose, Oregon v. ir Floridoje, o drėgnas oras ryškiai iškyla pietinėje Louisianos dalyje ir kitose srityse ties Meksikos įlanka. Čia verta pastebėti, kad ir Europoje ir Amerikoje klimato sąlygoms daug lemia kalnai. Kai Europoje kalnai sutinkami daugiausia rytuose ir pietuose, jau kitoks vaizdas Amerikoje. Čia kalnų viršūnės iškyla šiaurėje ir pietuose. Šiame krašte poliariai vėjai be didelių kliūčių pučia pietų kryptimi, o į rytus nuo Rocky Mountains (kalnų) įvairios sritys nėra apsaugotos nuo stiprių šalčių. Tai priešingas vaizdas Europai, kur kalnai atsispiria ir sulauko poliarnius vėjus.

Paskirose JAV-bių srityse klimato įvairumas pasireiškia tuo būdu — šiaurės Rytuose yra kontinentalinis klimatas. Atlangu daugiau įtakos teikia tik paviršinių sritims. Žiemos šaltes, o vasaros dažniausiai šiltos. Nors šiaurinėse valstybėse vasaros šiltos, tačiau ten ežerai ir upės užšala per metus 3-4 mėn. Pietų Pensilvanijoje rasime karštas vasaras ir šaltas, tačiau neįniti- nius žvarbus šalčio žiemos. Lietingumas didelis, šaltų mėnesių metu visur prisninga. Kitoje krašto srityje, Vid Vakaruose, klimatas taip pat kontinentalinis, su karštomis vasaromis ir šaltomis žiemomis. Oro pasikeitimai dažni ir staigūs. Srities ties Didžiais Ežerais (palyg. Chicago, Clevelando, Detroito

miestus) nėra per didelės drėgmės, tačiau jose temperatūrų kintėjimas labai dažnas. Taip pat šiose srityse labai dideli ir vėjų pasikeitimai. Lietingumas šiose krašto dalyse nėra per didelis, pavasary ir ankstyvos vasaros lietaus kiekiai yra pakankami išplėsti šių sričių ūkio produktinę gamtą.

Žiemos metu kai kuriose srityse labai prisninga ir šiaip sniego krituliai laikomi normaliais. Krašto Pietuose klimatinės sąlygos labai palankios žemės ūkiui ir ypač vaisių auginimui. Per 75 nuoš. srities ploto metuose gauna nemažiau 40 nuoš. colių (inches) kritulių — lietaus. Išskyrus šiaurę ir kalnuotąs sritis sniegas šiose srityse yra retas svečias. Bendrai paėmus, žiemos ten yra švelnios, pavasariai ankstyvi, o vasaros karštos.

Visuose Pietuose, be augstųjų sričių, net 6 ar 7 mėnesiai metuose tinka derliui ar vaisių auginimui. Čia dar pažymėtina, kad Mississippi slėnis lietuviams yra labai patrauklus, tuo tarpu visos valstybės ties Atlantu, iš to pavadinimo Vandenyno. Spėjama, kad Meksikos įlanka JAV-ems teikia 55 nuoš. visų lietaus kritulių, Ram. Vandenynas — 30 nuoš. ir Atlantas — tik 5 nuoš. Pagaliau, paskutinėje krašto srityje — Vakaruose, ryškiausias klimatinis bruožas — mažas lietingumas. Kaip minėta, tik šiaurėje, Oregone, daugiau kritulių (net per 80 colių augstumuose). Šiaip visoje srityje krituliai daugiau reišiasi tik rudens ir žiemos metu, tad derliaus sezonas kai kuriose vietose, pvz., Kalifornijoje yra palyginti, sauso pobūdžio. Žiemos šaltes, o vasaros švelnios šiaurinėje dalyje, toliau į pietus klimatas įvairuoja — vietomis žiemos temperatūros yra žemos, vasaros švelnios, o pačiuose Kalifornijos pietuose klimatas jau tropikalinis. Tik 10 nuoš. srities lietingumas siekia 30 nuoš. ar daugiau.

Koks čia yra klimatas palyginus su Europos kraštais? Kai kas lygina paskirus JAV miestus, kiek jie yra kurioje nors geografinėje platumoje ir daro išvadą, kad čia ir ten turėtų būti toks pat klimatas. Tai nėra teisinga, nes kaip minėta, Europos ir šio krašto klimatas priklauso nuo įvairių veiksnių ir negali būti vienodas. Bet vis dėlto pažvelkime į paraleles ir susipažinkime, kurie miestai vieni kitiems "giminiai" čia ir anapus Atlanto. Taigi, Maskva ir Glaskovas yra toje pačioje paralelėje kaip ir centrinis Labradoras, Britų Salos, Olandija, didžioji Vokietijos dalis atitinka sričiai į šiaurę nuo Winnipeg miesto (Kanadoje), jis pats yra Paryžiaus paralelėje, toliau — Roma atitinka Bostonui ir Chicago, Neapolio — New Yorkui, pietūs nuo Madrido — Philadelphia, Lisbona ir Corfu sala — Washingtonui, Atenai — St. Louis ir t.t.

Parengė V. Al.

(Bus daugiau)

Ar jau pirklai

Vilties,

spaudos ir radijo

draugijos

nario lakštus?

no daliniui; tėra tik vienas bendras žodis — state (vok. Staat). Todėl ir mums visiškai užtenka vieno įprastinio termino valstybė "state", t. y. šalia Lietuvos valstybė (state of Lithuania), valstybės gynėjas (public prosecutor), valstybės galva (head of a state, sovereign) ir kt. gali būti toliau vartojama ir Jungtinės Amerikos Valstybės, Ohio, New Yorko, Illinoisaus valstybės, ne valstija.

(Bus daugiau)

Asmenys ir asmenybės

R. P. Warren "All the King's Men" — laimėjusi 1950 m. Pulizo premija

R. P. Warren savo knygoje "All the King's Men" giliai nagrinėja atskirų asmenų veiksmus, kilusius iš jų psichinės konstrukcijos, kuri diktuoja ne pripuolamų įvykių raidą, bet sisteminę asmenybės — neigiamos ar teigiamos — išsivystymą. Jis parodo, kaip palankios sąlygos tam tikri žmogaus charakterio bruožai išbūjo lauko jo paties sukurtas moralės principus, ir pabrėžia, kad žmogus, kurio vidiniai pasauliai augti ir troškimams pildyti nebėra ribų, pats save palauija, perėjęs ribą, kuri yra lygi bedugnės krantui, kai prie jo artėja didelė greitį išvystęs lenktynininkas.

Autorius ryškiais spalvomis piešia paveikslus žmonių, kuriems ankstyvos jaunystės uždėda tam tikrą antspaudą ir verčia juos įsikišti atramos taško. Jų gyvenimo kiekvienas žingsnis suveda juos į konfliktą su išoriniu pasauliu. Jie trokšta to, kas jiems buvo atimta, bet patys yra per silpni tam atsiekti. Suradę žmogų stiprios, nesugadintos prigimties, bet didelės ir tvirtos valios, jie mato jame įrankį savo moraliniam kerščiui vykdyti.

Trys ryškiausi charakteriai, kurių jokiū būdu negalima įsivaizduoti vieną be kito, yra Willie Stark, nuėjęs ilgą kelią nuo kaimo ūkininko grytelės iki val-

A. BALASAITIENĖ

stybės gubernatoriaus rūmų. Jack Burden, gyvenimo mėtymas ir vėlytas reporteris, — jo šešėlis ir dešinioji ranka, ir Sadie Burke, jo sekretorė ir, jis pačios žodžiais tariant, jo "kūrėja".

Willie Stark, jau turėdamas šeimą, ūkininkaudamas mokosi naktimis ir savo darbo vaisius pagaliau apvaikino kuklia kaimo advokato iškaba. Jo žmona Lucy, kaimo mokyklos mokytoja, kuriai Willie santūriai švelnus, netyrinėja jo sielos kampelių. Ji tyli, kukli, pasitenkina idiliška laime, o vėliau, sulaukusi sūnaus, į jį sukaupia visą savo motinišką dėmesį ir meilę. Ji gyvena šalia savo vyro ramų gyvenimą, be didelių siekimų. Lucy — tikra moteris, sukurta šeimos gyvenimui.

Willie, raudonspandis, kiek šiurkštoka, stambių bruožų vyras, domisi gyvenimu už savo ūkio ribų. Jis labai sąžiningas, ir jo griežti moraliniai principai suveda jį į konfliktą su vietine valdžia, nes jis viešai reiškia savo nuomonę apie nesąžiningumą ir korupciją valdininkų sluogsiuose. Lemiantas jo gyvenimo įvykis įvyksta tada, kai po naukie Stark, nuėjęs ilgą kelią nuo kaimo ūkininko grytelės iki val-

statymą vienam kontraktoriui, kuris gavo statybinių sutartį už kūrį ir pastatė mokyklą iš labai prastos medžiagos, ko pasekmėje vieno gaisro bandymo metu atsarginiai laiptai sulūžta, daug vaikų susižeidžia ir keletas užsimuša.

Apie Willie spiečiasi busi opozicija, ir neužilgo jis pasijunta esąs tam tikras politinės unijos centre. Nors jo gimtas kaimiškas neramusis ir kuklumas neleidžia buvoti jo asmeniškai ambicijai ar siekti asmeniškos garbės, tačiau, suinteresuotų naujų draugų remiamas, Willie dalyvauja rinkiminėse kampanijose vedamas tik vieno noro ir vieno tikslo — teisingumo ir sąžiningumo. Jam nelabai sekasi, nes jis neįtikinamai skaito iš anksto parašytas kalbas ir miniomis nesudaro jokio įspūdžio. Tačiau viskas pasikeičia nuo to momento, kai Sadie Burke nutaria "paimti Willie į savo rankas".

Sadie Burke, rauplėta, negraži gyvenimo visais atžvilgiais nusiskriausta, tačiau savo energijos ir sugebėjimus dėka tam tikruose sluogsiuose įgijusi patikėjimą, tampa jo sekretore ir pirmoji moteris sugebėjusi Willie atitraukti nuo jo žmonos. Sadie pažįsta Willie Stark silpną — jo meilę teisingumui, ir tą silpną taip, vykusi išnaudoja, kad neužilgo Willie tampa savarankiškas karjeristas "vardan teisybės". Ji taip pat puikiai spėja, kad Willie glūdi didelė valios jėga, ir kad, sykį pastūmėtas į priekį, jis nuo savo tikslo nenušlysi. Ji jame sukaupia visą savo ambiciją, įkencia, bet Sadie žino, kad "aš jį savo rankomis sukūriau, aš jį ir sunaikinsiu, jis be manęs — niekas". Ji negali užmiršti tų baisių kūdikystės valandų, kai girtas tėvas mušdavo ją be pasigailėjimo todėl, kad ji išliko gyva po sunkios baisios raupų ligos, o jos broliukas mirė. Ji dabar nori ką nors kankinti, ji įsiekia atpildo už neužtarnautą pažeminimą ir kančias.

Sadie lydi Willie Stark iki jo aukščiausio karjeros ir laipto — valstybės gubernatoriaus, vis dar toliau puoselėdama jo ambiciją. Tačiau Willie Stark jos atamos ir patarimo nebereikalingas. Jis rieda pats kaip uola, veržliai, nesulaikomai. Jis darosi savarankiškas. Užmiršęs visa tai, dėl ko jis kovojo; jis siekia asmeniškos garbės, ir jo ambicijai nėra galo — sekantis žingsnis — Jungtinių Valstybių Prezidentas.

Jack Burden, dar pačioje Willie Stark karjeros pradžioje, su juo susipažinęs, buvo patrauktas Willie nesugadintas, veržlios asmenybės, pasidarę jo dešinioji ranka, ir, eidamas į kompromisus su savimi, padėjo Willie Stark valyti kelią nuo politinių oponentų įvairiomis priemonėmis, naudodamas šantažo metodus, kurių rezultatai vėliau skaudžiai palietė jį patį.

Jack Burden, kaip ir Sadie, gyvenime įsiekiojo asmenybės, kuri jam sugrąžintų pasitikėjimą žmonėmis ir savimi. Jack Willie Stark asmenyje mato savęs papildymą, būtent — stiprią valią. Jack Burden vaikystėje išplėšė iš jo bet kokias iliuzijas ar svajones; jo tėvas, dar jam visai mažam esant, palieka jo motiną dėl tada dar jam nežinotų priežasčių. Jis gyvena su motina, kuri vaikui taip reikalingą šeimą židinį pakeičia į avantiūristų meilės romanų sceną. Jack neapkenčia tėvo ir bjaurisi savo motina. Ankstyvoje jaunystėje, atsiskęs nuo bet kokios finansinės pagalbos iš motinos pusės, baigia aukštąjį mokslą, blaškydamasis iš vienos srities į kitą. Nerasdamas gyve-

lis jaunuolis, staiga suranda save ir mato aiškų savo tolimesnio gyvenimo tikslą. Įvykių sukūry jis vėl sutinka savo motiną, į kurią žiūri visai kitomis akimis. Ir jį kančios nuskaidrino, ir ji — tik kenčias, gyvenimo nuoplatas žmogus. Jack Burden sutinka savo buvusią sužadėtinę, buvusią Willie Stark mylimąją. Jis supranta savo klaidas ir žino, kad tik jo vieno kaltę padarė Anna Stanton nelaimingą. Jack Burden nebenori politinės karjeros ir atmeta puikius pelningus pasiūlymus. Jis nori savo klaidas atitaisyti. Anna Stanton sugrįžta pas jį, ir ant griuvusių jį kuria naują laimę, o brangių mirusių asmenų šešėliai jiems skaudžiai primena jų gyvenimo lengvąpėdišką klaidas. Bet jie dabar — kančios išaugintos asmenybės, su atgaila ir pasiryžimu eina vienu tiesiu keliu.

Sadie Burke palūžta, nes ji nebuvo numaciusi tų skaudžių pasėkmių, kurias iššaukė jos keršto ištroškę elgesys. Į kencia, atsiskyrusi nuo pasaulio, nes su Willie Stark mirtimi jai daugiau žemėje nieko nelieka. Ji sukurė Willie Stark asmenybę, paaukojusi savo. Sadie — tik kenčianti, nelaiminga, nustojęsi savo mylimojo, moteris.

Lucy palieka gyvenimo audrų nepaliekta. Nors jos svajonė neišsipildė, kad Willie, pralaimėjęs rinkimus pas ją sugrįš, bet ji, savo turtinga motiniškos meilės pilna širdimi, randa gyvenimo prasmę — ji augina savo sūnų, kuris mato mato tėsio.

Gubernatorius Willie Stark jau mažai kuo panašus į aną už moralės principus kovojusį kaimo advokatą. Jo tikslas — išsilaikyti valdžios viršūnėje ir siekti dar toliau, o jo šūkis — tikslas pateisina priemones. Nežlūrint jo diktatoriškos tvarkos, pamažu nešvarūs jo darbai kyla į viešumą, tačiau asmeniškos nelaimės Willie nepalaužia. Garbės teismas jį išteisina ir padaro jį herojumi.

Tačiau Willie Stark, kaip ir kiekvienas žmogus, turi savo silpną, ir neišsėda savo asmeniško gyvenimo laimės. Jo dinamiška asmenybė patraukia į save Anne Stanton, tą pačią merginą, kuri ankstyvoje jaunystėje buvo susižiedavusi su Jack Burden. Jo santykiai su Anne Stanton jau nebe trumpas epizodas, bet rimta gili meilė. Slapta jis ruošiasi skyryboms su Lucy. Sadie pirmą kartą suprantą pavojų, ir Anne Stanton asmenyje atpažįsta savo pirmą rimtą konkurentę. Sadie žino, kad Willie jai žuvis. Sadie turi ką nors veikti.

Anna Stanton brolis, garsus chirurgas, yra stiprus politinės opozicijos atstovas. Sadie žino, kad jis savo sesers ir savo senos šeimos garbę fanatiškai gins. Jis nieko nenaujaučia apie savo sesers santykius su gubernatorium. Visa tai žinodama, Sadie turi savo rankose galingą ginklą. Ji nenori katastrofos, bet ji nori, kad brolis savo seserį atitrauktų nuo Willie. Gudriai ji pasidalina savo paslaptimi su vienu žmogumi, kuris turi daug pagrindo neapkęsti Willie ir kuris visą laiką tykojo Willie vietas. Jis praneša chirurgui Stanton apie sesers santykius su gubernatoriumi.

Chirurgas Stanton taip pat daug kentėjo nuo Willie beato-dairiškių užmačių ir savo asmenišką amciją turėjo palenkti šantažui. Tačiau šito jam per daug. Baisus įtemimas per me-tų eilę subrandino jam gilią ne-apykantą, ir žinia apie gubernatoriaus siekimus jo sesers at-žvilgiu yra paskutinis lašas jo kartybių taurėje.

Daktaras Stanton nušaupta Willie Stark kapitolio rūmose... Ne politinis atentatas, o tik at-pildas už nusivylimus ir kančias tų, kurių gyvenimus Willie Stark apypynė nepertraukiamais pan-čiais savo asmeniško egoistinio pasitenkinimo tikslams.

Willie Stark stipri asmenybė išsėkė stiprius moralinius kon-fliktus. Jo mirtis išlaisvina tuos, kurie, pirma buvę jo stiprybės šaltiniai, vėliau pasidarę jo įrankiais ir žaislais.

Jack Burden, buvęs silpnava-

lis jaunuolis, staiga suranda save ir mato aiškų savo tolimesnio gyvenimo tikslą. Įvykių sukūry jis vėl sutinka savo motiną, į kurią žiūri visai kitomis akimis. Ir jį kančios nuskaidrino, ir ji — tik kenčias, gyvenimo nuoplatas žmogus. Jack Burden sutinka savo buvusią sužadėtinę, buvusią Willie Stark mylimąją. Jis supranta savo klaidas ir žino, kad tik jo vieno kaltę padarė Anna Stanton nelaimingą. Jack Burden nebenori politinės karjeros ir atmeta puikius pelningus pasiūlymus. Jis nori savo klaidas atitaisyti. Anna Stanton sugrįžta pas jį, ir ant griuvusių jį kuria naują laimę, o brangių mirusių asmenų šešėliai jiems skaudžiai primena jų gyvenimo lengvąpėdišką klaidas. Bet jie dabar — kančios išaugintos asmenybės, su atgaila ir pasiryžimu eina vienu tiesiu keliu.

Sadie Burke palūžta, nes ji nebuvo numaciusi tų skaudžių pasėkmių, kurias iššaukė jos keršto ištroškę elgesys. Į kencia, atsiskyrusi nuo pasaulio, nes su Willie Stark mirtimi jai daugiau žemėje nieko nelieka. Ji sukurė Willie Stark asmenybę, paaukojusi savo. Sadie — tik kenčianti, nelaiminga, nustojęsi savo mylimojo, moteris.

Lucy palieka gyvenimo audrų nepaliekta. Nors jos svajonė neišsipildė, kad Willie, pralaimėjęs rinkimus pas ją sugrįš, bet ji, savo turtinga motiniškos meilės pilna širdimi, randa gyvenimo prasmę — ji augina savo sūnų, kuris mato mato tėsio.

Mes duodam ir iškeičiam Eagle Stamps

THE MAY CO'S BASEMENT

Kūdikų, vaikų ir mergaičių minkšti Elnio odos

Barefoot Sandalai

• Raudoni • Rudi

Tikro elnio su Pano padais. Šis žema kaina. Kūdikams dydžiai 5 iki 8, vaikams 8½ iki 12, mergaitėms dydžiai 12,5 iki 3. Pilnas plotis.

Patvarūs vasaros barefoot sandalai tik už 1.99! Vaikams tai tikrai patiks... jie yra toki puikūs ir patogūs. Iškarpyti priekiai, dvigubi dirželiai, platus dugnas augančiom kojoms, il-gai nešiojami.

Telefona ir pašto užsakymai priimami Šaukite CH 1-3000 Basement vaikų batų skyrius

1.99 Pair

69 c. Moterų trikotinės rayon megstos keičiamės

2.00 \$1

Norimos spalvos komplek-tai "Fancy trim" trikotinės megstos rayon, keičiamės. Dydžiai: 6 iki 18.

Papir. 2.69 iki 2.99 berniukų Sanforized® Broadcloth naktiniai

1.99

Mazi, truku-mai. Lygiosios spalvos ar noriamos rū-šies. Užsegami ar užsidedami. Dydžiai: 6 iki 18.

Mergaičių 1.39 iki 1.59 Rayon ir vilnos blizės

\$1

Baltos blizės su puikiais ap-vedžiojimais... Tinka šiai nešioti ar mo-kyklai. Naujos ir lygios... lengva skalbti. Dydžiai: 7 iki 14.

TUOJ ĮSIGYKIT ŠIAS KNYGAS!

Anglų kalbos gramatika	Nemunas
J. Kukanauska 2.00	St. Kolupaila 2.50
Altiorių šešėly	Our Country Lithuania
Mykolaitis - Putinas 4.00	V. Augustinas 5.00
Balutis	Princas ir elgeta
J. J. Bačiūno leidinys 1.50	Mark Twain 1.20
Baltaragio malūnas	Pirmas rūpestis
K. Boruta 2.50	Jurgis Jankus 2.00
Dulkės raudonam saulėleidy	Pragaro pašvaistės
V. Ramonas 3.00	V. Alantas 3.50
Darius ir Girėnas	Partizanai už gelež. uždangos
Jurgėla 1.50	Daumantas 2.50
Debesys plaukia pažemiu	Pictų vėjelis
A. Baronas 2.50	Vytė Nemunėlis 1.00
Didžiosios atgailos	Ramybė man
R. Spalis 3.50	J. Kėkštas 0.80
Gintaro pasakos	Raguvo malūnininkas
Teta Rūta 0.35	V. Tamulaitis 0.25
Gintariniai vartai	San Michal knyga
N. Mazalaitė 2.00	Axel Munthe 2.50
Kazimieras Sapieha	Sventieji akmenys
B. Sruoga 2.50	Faustas Kirša 2.00
Kuprelis	Tėvų pasakos
Ignas Šeinius 2.00	A. Giedrius 1.90
Lietuviškos pasakos	Tautosaka apie dangų
J. Balys 2.50	J. Balys 0.60
Mėnuo vadinamas medaus	Tautosakos Lobynas
N. Mazalaitė 2.50	J. Balys 3.00
Meškiukas Rudnosukas	Vieneri metai ir viena savaitė
Vytė Nemunėlis 2.00	B. Gaidžiūnas 1.50
Motulė paviliojo	Valentina
Lazdynų Pelėda 0.60	A. Vaičiulaitis 2.00

Visos knygos siunčiamos paštu. Užsakant pinigų siųskite:

DIRVA,
6820 Superior Ave.,
Cleveland 3, Ohio

TAUPTYTI GALITE IR LAIŠKAIS!
TAUPLYKITE PAS SAVUS!
STANDARD FEDERAL
STIPRIAUSIA TAUPYMO ISTAIGA
AMERIKOJE MOKA AUKŠTĄ DIVIDENDĄ
TURITAS per \$31,000,000
ATSARGOS FONDAS " \$ 3,000,000

STANDARD FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 Archer Ave., Chicago 32, Ill.
JUSTIN MACKIEWICH, prezidentas • Telef. Virginia 7-1141
Ištaigos valandos: Kasdien nuo 9 ryto iki 4 val. po pietų, ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 vakaro, trečiadieniais uždaryta.

SENIAU IR DABAR

K. S. KARIUS

KAS BUS AMERIKOS PREZIDENTU?

Is pasikalbėjimų su mūsų tremtiniais jaučiama, kad jie labiau susirūpinę Amerikos prezidento rinkimais, negu patys amerikiečiai, kurie prezidentą rinkia.

Pirmiausia, prašau tremtinių atskirti šiuos dalykus: Dabar čia varžytinės tarp kandidatų, dabar yra tik asmeninės žymės, ir net ne taip žymaus amerikiečio politikieriaus ambicijos pasireiškimas — būti prezidentu. Čia yra priimta: piliečius susilaukus berniuko, sakoma: tai bus kada nors Amerikos prezidentas, kaip Lietuvoje seniau sakydavo, berniuko sulaukę: Bus mūsų kunigėlis... Na, tai kas tik užsigeidžia ir gali kandidatuoti.

Kandidatai reikiąsi Respublikonų partijoje ir Demokratų partijoje, be to, dar atsiras socialistų kandidatas, gal ir komunistų kandidatas, ir kartais staiga pasoka dar ir koks kitas kandidatas, pvz., blaivinių, kurie pasiryžę uždrausti Amerikoje svajinančių gėrimų pardavimą ir naudojimą. Bet šie neturi reikšmės.

Kai kurie mūsų tremtiniai jau turi savo kandidatą prezidentui — gen. Eisenhower, ir net bijo, kad Taft nebūtų išrinktas.

Kandidatų parinkimas priklausys ne nuo tremtinių, ar nuo paskirų grupių, bet nuo partijų konvencijų, kurios bus Chicagoje, Respublikonų — liepos 7, Demokratų, — pora savaitę vėliau, liepos 21.

Šios konvencijos — suvažiavimai nominuos po vieną savo kandidatą, ir konvencijose gali iškilti tokie kandidatai, kurių vardų niekas iki šiol negirdėjo.

Leiskime, kad Respublikonų partijos kandidatą nominuotų gen. Eisenhower. Bet kada gi lapkričio 4 d. prezidento rinkimuose bus pastatytas prieš jį ir Demokratų kandidatas, šiam laimėjus rinkimus vistiek Eisenhower neliktų prezidentu, visai jau nesibaigiant dėl Tafto išrinkimo. Taigi, iki rinkimų gali būti ramesni. Trumanas prezidentas dar iki sausio 20 d. 1953 metų. Seniau prezidento terminas prasidėjo kovo 4 d.

Rinkimus nulems gal ne tai, koks bus kandidatas, bet kurių ty dviejų partijų mokės pažadėti šalies gyventojams ka nors patrauktesnio, ir mūsų nebusuojantiems tremtiniais atsisistos klausimas: ko labiau geisti, ar tokio kandidato, kuris žadės Lietuvą išlaisvinti, ar kuris žadės visokių gerovių, net negalimų išpildyti? Jeigu Trumanas būtų kandidatas, jis būtų mokesį pažadėti mums dangų ir žemę, ir net būtų išrinktas. Ir dabar Demokratų partija, savo režimo išlaikymui, darys visokiausius pažadus, nors jai nebus jau sau suilūti visi tai, ką skelbė politinis špininkas Trumanas.

Kaip Trumano ir bendrai Demokratų administracija jau įgrišo rimčiau galvojančioms amerikiečiams, parodo balsai unijų narių eilės. Nežiūrint unijų viršininkų slapty tarybų su demokratais, kurie buvo linke Trumaną remti ir iš narių varu lūpa specialias duklės rinkimų vajū, paprastai darbininkai unijų nariai kuždejosi, "balsuosim, kad ir už Taftą, kad tik Trumanas būtų išmestas". Taigi, vieši balsai, Lietuvos spaudoje sudaro daug unijų vadai, ne patys nariai, yra klaidinanti, ką parodė 1950 metais Tafto išrinkimas vėl senatorius. Tada unijos papylė pasiaur komunistišką propagandą, greta milijonų dolerių, Tafto išmetimui, bet piliečiai parodė daug didesnio susidomėjimo tais rinkimais, Taftą išrinko duodami jam virš 450,000 balsų daugiau negu gavo jo demokratų oponentas.

"Juodi arkliai"

Kad galima sulaukti kandidatų visai kitų, negu bent vieno, kuris dabar viešai nori prezidentu būti, parodo pračities konvencijos. Konvencijos susirenka tik kandidatų nominavimui ir partijos platformos priėmimui. Kartais kandidatas būna nominuojamas pirmu ar kelintu balsavimu, bet kartais būna, kaip 1924 metais, net 103 balsavimai, kada Demokratų partijoje susivėžė katalikas kandidatas Smith su prezidento Wilsono žentu Mac Adoo, ir nei vienas jiedu nominacijos negavo. Nominuotas buvo taip vadinamas "juodas arklys", visai netikėtas kandidatas, kuris rinkimuose nelaimėjo. Tokiais atvejais konvencijos užsitiesia ne porą dienų, bet visą savaitę, ir net partija susilpninama.

PAZVELGUS PRAEITIN

1889, bal. 17 — Sustoję ejęs Jono Šliupo New York'e leidžiamas "Lietuviškas Balsas". Liko tik du laikraščiai, "Vienybė Lietuvių" ir "Saulė".

1896, bal. 30 — Lietuviai ir kiti ateiviai pradėjo rengti protesto mitingus prieš Senatorių Lodge ir Johnsono siūlymus suvaržyti ateivių įleidimą į Ameriką. (Tas senatorius Lodge buvo tėvas dabartinio senatoriaus Lodge, kuris pasiėmė vadovauti Gen. Eisenhowerio vajų, piršdamas jį prezidentus).

1899, bal. 19 — Chicagoje baigėsi kun. M. Kriaučiūno byla prieš laikraštį "Lietuva", jos leidėja A. Olšauska ir redaktorių Šerną-Adomaitį. Byla, abiem pusėm kaštavus po \$10,000, baigėsi klebono pralaimėjimu. Visuomenė pradėjo rinkti aukas "Lietuvos" parėmimui.

1906, bal. 17 — Wilkes-Barre, Pa., įvyko lietuvių katalikų "kongresas", kaip pasipriešinimas socialistų suauktam lietuvių seimui Philadelphiaje.

1908, bal. 19 — "Lietuvos" redaktoriui Šernui - Adomaičiui surengta jubilėjų ir tą progą įkurta "Šerno Muzikališkas Fondas".

1916, bal. 19 — Tautininkų atstovas R. Karuža iškeliavo Europon, kviečiamas Petrogrado Centralinio Komiteto dalyvauti būsimoje Lietuvos konferencijoje, Stockholm.

1917, bal. 18 — Socialistas Kapsukas (Mickėvičius) iš socialistų organo "Kovos" redakcijos išvažiavo Rusijon, nes ten smunkant Kerensko vyriausybei, reikėjo gabių agitatorių.

1917, bal. 28 — Europon išvažiavo Dr. Jonas Šliupas. Tuo pat laiku Norvegijon iškeliavo ir A. Rimka.

1917, bal. 28 — Tėvynės Mylėtojų Draugijai išleido Kun. A. Strazdelio raštas-eilėraščius, "Drauge" kun. Bučys įdėjo to seniai mirusio liaudies poeto mėsės laiška, jo atminties pažeminimui.

1919, bal. 23 — Baigus rinkti milijoną parašų visoje Amerikoje, reikalaujant Lietuvai pripažinimo, New York'e surengtas paradas, kuriame dalyvavo lietuviai veikėjai, sąsiję su ilgai užteusio Lietuvos nepripažinimu.

1920, bal. 21 — Lietuvos iškeliavo 20 amerikiečių lietuvių, įsirašusių į Lietuvos Laisvės Sąjungą. Klerikalų spauda maj. P. Zadeikį, organizuojantį L.L.S. sąjungą, pavadino "maistinku".

1922, bal. 18 — Kun. Česaitis, "Drauge" redaktorius, pradėjo propagandą prieš Amerikon atvykusį "Geležinio Vilko" organizatorių kapt. Natkevičių.

1923, bal. 20 — Pranešama apie Chicagoje pasirodžiusį J. Gabrį. Jis tydomis atvykęs slapdai tarėsi su kunigais, neva Klaipeidos nuosavybes išpirkti.

Mūsų spaudos apžvalga

VIENTAS AR KELI FONDAI?

"Tremtyje jau ne kartą buvo keltas klausimas fondų bei lėšų telkimo temomis. Tuose straipsniuose buvo užakcentuota, jog bene tikslingiau būtų turėti vieną gerą fondą, t. y. pajėgų su parama ateiti visur, kur tik ji reikalinga, negu kad turėti visą eilę tuščių fondų.

Sveikais pagrindais įsteigtas vienas fondas visada gali būti naudingesnis, negu keli. Pirmiausia, esant vienam fondui, atpultų tasai nuolatinis elgetavimas bei aukų rinkimas įvairiems reikalams, nuolatinis durų varstymas ir, pasakytum, dažnai be reikiamų rezultatų. Lėšų telkimo darba centralizavus būtų ne tik sutalpoma laiko, energijos, bet, tikriausiai, ir lėšų. Paimkim konkretų pavyzdį. Štai po įvairias Amerikos kolonijas važinėja vienas veikėjas su pranešimais bei paskaitomis, po kurių vykdomas aukų rinkimas ALTui. Pagrečiui važinėja, sakysim BALFo atstovas su prakalbomis, ragindamas aukoti vargan patekusius tautiečių šalpai. Dar vyksta aukų rinkimas mokyklų remimui, mažalietuviams ir t. t. Kiek, dirbant nesuderintai, eikvojama energijos, laiko ir pridaroma be-reikalingų išlaidų..." (Stebėtojas, Tremtis, Nr. 76, Vokietija).

Aišku, kad vienas lėšų telkimo fondas būtų žymiai veiksmingesnis šalpoje. Tuo klausimu ir čia Amerikoje buvo ne kartą rašoma, bet vargu ar tos visos kalbos atneš rezultatų, nes čia galvojama labai paprastai: kas jau kartą sukurta — nevalia ir galvoti apie jokiais, kad ir protingiausias reformas...

DARBININKAS APIE SAVE

"Laikraštis metus išvarė. Per tą laiką nesistengė nei sensacijų vaikytis, neturėjo noro nei visiems įsieti, skaitytojui patalikuoti. Tarnauti vienai kuriai visuomenei grupei laikraštis nenorėjo. Jo noras buvo tarnauti senajam lietuviui, kuris iki šiol garbingai palaikė katalikišką ir lietuvišką dvasią tarp tautiečių, tarnauti ir naujam ateivui, kuris turi ištikimam įsijungti į senojo dirbtą darbą. Jiems laikraštis, tiesa, norėjo būti įdomus, bet jis norėjo išlikti švityrų, kuris aiškiai ir tiksliai skleistų tiesą, gaivintų tikėjimą ir tautiškumą, pratintų skaitytoją į kultūringą diskusiją, pagerbiant svetimą nuomonę ir asmenį, vengiant visomis išgalėmis griaujamios veiklos, kuri taip braujasi į mūsų spaudą sykiu su prasitiesiančia emigracija.

Aišku su tiesa neprisilenkiant, linija laikraščiu buvo ir yra svarbiausia gairė. Šia kryptimi laikraštis stengėsi eiti..." (Darbininkas, Nr. 28).

Pavardius visų metų Darbininko komplektą, šią neblogai surengtą laikraščio "liniją ir gairę" linkėtina Darbininkui įgyvendinti sekantiuose gyvavimuose.

1923, bal. 28 — Pittsburgh'e areštuotas J. Baltrušaitis su 22 lietuviams komunistais už kenksmingą priešvalstybinį darbą.

1921, bal. 17 — Washington'e pravesta kvotų įstatymo pertvarkymas, lietuvių metinė kvota dar sumažinta iki 344 ateivių.

1924, bal. 23 — Daugelyje lietuvių kolonijų rengta Lietuvoje spaudos atgavimo 20 metų sukakties paminėjimas. Taip pat rengta paminėjimai Dr. Vingo Kudirkos 25 metų mirties sukaktis.

1924, bal. 24 — Skelbiama, kad Lietuvos labi Amerikos lietuvių sukūrė virš 15 įvairių bendrovių, kurioms sudėta kapitalo gal apie pora milijonų dolerių. Jų tik viena kita Lietuva pasiekė, kitos čia sudilo.

mo metuose, nei praėjusiais metais buvo elgiamasi priešingai.

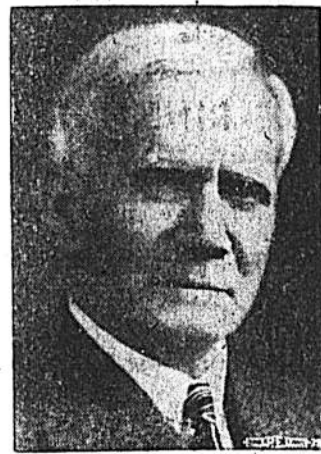
TEISINGAI, PIRMININKE, BET...

A. Merkelis, Lietuvių žurnalų Sąjungos tremtyje pirmininkas, rašydamas Lietuvių Rasytojų ir žurnalistų Sąjungos 30 metų sukaktuvių progą, tarp kitko pastebi:

"Spaudą kuria, ją ugdo ir tobulina daugiausia tie, kurie joje bendradarbiauja, t. y. žurnalistai. Nuo jų profesinio pasiruošimo ir profesinio solidarumo, draugiškumo bei profesinės etikos jautrumo pareina spaudos tobulumas. Kur laikraštinių (laikraščių redaguojančių ir juose rašančių) menkas profesionalus pasiruošimas, kur visiškai nepaisoma profesinio solidarumo, draugiškumo ir etikos, ten spaudai sunku siekti savo didžiųjų tikslų. Spaudai siekti savo didžiųjų tikslų, be kitko, daug padeda laikraštinių organizacijų". (Karys, Nr. 3).

Teisingai, Pirmininke, bet kaip su ta Lietuvių žurnalistų Sąjunga, kurios gyvasties pasidreškimo jau ketvirtuosius metus laukia visi lietuviai žurnalistai?

Vyt. Gedrimas

PALIKITE ROBERT CROSSER

Congressman

21-mam Districte

ir

ATLYGINKITE JAM

už

ISTIKIMĄ IR

TEISINGĄ TARNAVIMĄ

Balsuok už demokratų

Pirminiai rinkimai 6 geg.

PADEKITE SURASTI

ALEKNAITE - JARASUNAITE, nuo Seduvos, Panevėžio ap.

ARTUNGAS (HARTUNGAS) Jonas, iš Jurbarko parap.

BLAZYTE Julija, gyvenusi Pelyšeliu k., Troškūnų v., Panevėžio ap.

BLODZIUNAS Walter John. BRAZAUSKAS Justinas ir Vladas, iš Drutūnų km., Kaltinų v., švenčionių ap.

GRICIENE Elena, iš Anykščių m., Utenos ap.

HARTUNGAS (ARTUNGAS) Jonas, iš Jurbarko parap., Raseinių ap.

HERMANAS Otto ir Richardas, iš Zvirijų k., Raseinių ap.

JAKSTAS Jonas ir Kazys, iš Latvelių k., Panemunio par., Pandėlio v., Rokiškio ap.

JARASUNAITE - ALEKNAITE, nuo Seduvos, Panevėžio ap.

KOLIAVAITES Marijona ir Ona, iš Kuprių k., II Gudelių v., Marijampolės ap.

MALVICAITE - RIMKIENE, Ona, iš Jomantų k., Švėkšnos v., Tauragės ap.

MERTINAITIS Mikas.

MIKULIUNAS Aleksandras, iš Paleknių k., Radviliškio v., Šiaulių ap.

OSKARTAITES, iš Maizelių k., Švėkšnos v., Tauragės ap.

PETRAUSKAS ir jo žmona RIMKAUSKYTĖ - PETRAUSKIENE Mina.

RAZMAITES, Kastė, Liuba ir Vera, dukterys Jono Razmos, iš Kartenos v., Kretingos ap.

REPMAN Leonas ir Stanislovas.

RIMKAUSKYTĖ - PETRAUSKIENE Mina.

KIENE Mina ir vyras PETRAUSKAS.

RIMKIENE - MALVICAITE Ona, iš Jomantų k., Švėkšnos v., Tauragės ap.

SIREWICZ Josef ir Wacław, gyvenę Ogden, Iowa.

URBONAVICIUS Pranas ir URBONAVICIUTE Bronė, iš Kuršėnų m., Šiaulių ap.

VENGELLTES, Ema, Emilija, Natalija ir Ona, iš Lydavėnų k., Šiluvos v., Raseinių ap.

BALAICAITE - MATUSEVICIENE Anelė, iš Marijampolės ap., Strazdu k.

GAJKAUSKAS. Antanas, iš Grybkauskų, Batakių v., Tauragės ap.

GRISMANAUSKAS Juozas, iš Medsedžių km., Platelių v., Kretingos ap.

JOCIUS Antanas, iš Rimgailių k., Betygalos v., Raseinių ap.

JONAUSKAS ar JANAUSKAS, iš Pagramančio v., Tauragės ap.

JUSAITIS ir JUSAITYTĖ brolis ir sesuo Antano Jusaičio, iš Šakių ap.

MATAITIS Juozas, iš Daugeiškių km., Krekenavos v., Panevėžio ap.

MATUSEVICIENE - BALAIKAITE Anelė, iš Marijampolės ap., Strazdu k.

Jieškomieji ar apie juos turintieji bet kurių žinių prašomi atsiliepti Lietuvos Generaliniam Konsului šiuo adresu:

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

Empties in 2 Seconds!

Sensational New UNIVERSAL Jet 99

NEW SUPER-TYPE VACUUM CLEANER

1 Just Press the Button

2 And Throw Away the Paper Bag!

NO DUST BAGS, NO CANS, NO FILTERS TO EMPTY!

Nothing to take apart, no heavy motor to remove, it's the easiest cleaner in the world to empty.

Jet Power Gets More Dirt!

Cleans everything better, faster, easier!

The powerful Jet 99 motor creates a super-suction... half-a-million cubic inches of air a minute... gets all the dirt the first time.

Follows You As You Clean!

Here's "Room-Easy" Cleaning!

The Jet 99 never gets in your way, pivots as you turn, glides from room to room. Balanced for easy carrying. Won't tip off stairs.

New Serva-tools with 99 uses for complete home cleaning

A special tool for every floor to ceiling cleaning task. Scratch-proof, mar-proof, they're easily attached to steel wands.

America's Most Complete Line of Home Cleaning Equipment

SUOPIS FURNITURE

6921 Wade Park Ave. EX 1-0911

UNIVERSAL

LANDERS, FRARY & CLARK, NEW BRITAIN, CONN.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

ZVEJAI CLEVELANDE

Praėjusį sekmadienį Clevelande lankėsi, adv. J. Skorubsko lydimi, prieš pusmetį iš Lietuvos pabėgę žvejai. Jie susirinkusiems lietuviams padarė pranešimą apie padėtį Lietuvoje. Pranešimo klausėsi apie 700 clevelandiečių. Į pranešimą buvo atėjusių ir bimbinkų. Gal vienas kitas bus paveiktas ir grįš į lietuviškąjį kelią.

ČIURLIONIO ANSAMBLIO KONCERTAS

Praėjusį šeštadienį Clevelande įvyko Čiurlionio ansamblio, Metropolitan operos solisto Algirdo Brazio ir solistės Juzės Kristolaitės koncertas. Koncertas buvo įvairus, sutraukė virš 600 clevelandiečių. Koncerto platesnį vertinimą įdėsime sekančiame Dirvos numeryje.

KAS BUS PREZIDENTU?

Amerikos Lietuvių Politinis Klubas padarė žygių supažindinti Clevelando lietuvius su Amerikos politikos klausimais, su Ohio rinkimais, net su paties prezidento rinkimais.

Susirinkimas įvyks Lietuvių salėje, sekmadienį, gegužės 4 d., nuo 12 val., tuoj po pamaldų. Kurie pašvęs porą valandų laiko šiam įdomiam susirinkimui, turės iš to didelės naudos.

Susirinkime kalbės senatorius Robert Taft.

Įėjimas nemokamas.

RASINELIŲ KONKURSAI

Lituanistinė Mokykla, giliai suprasdama didžiulę motinos reikšmę atskiro individo, šeimos, tautos ir žmonijos gyvenimui, atėjant Lietuvoje taip gražiai ir nuostabiškai švestai Motinos Dienai, paskelbė Lituanistinės Mokyklos mokiniams, lankantiems aukštesniąsias mokyklas, rašinėlių apie motiną konkursą.

Lietuvių Mokytojų Draugija už tris pačius geruosius rašinėlius skiria tris dovanėles vertinomis knygomis.

Konkursinę komisiją sudaro: A. Augustinavičienė, St. Barzdukas, V. Kavaliauskas.

"RAMOVĖS" SUSIRINKIMAS

Clevelando "Ramovės" skyrius sekmadienį, balandžio 27 d. 11 val. 30 min. Lietuvių salėje suaukia visuotinį narių susirinkimą.

Dienotvarkėje bus svarstoma svarbūs C. Valdybos pranešimai. Nariams dalyvavimas būtinas.

LANKESI ROCHESTERIEČIAI

Praėjusią savaitę į Čiurlionio ansamblio koncertą buvo atvykę eilė rochesteriečių: kun. Bakšys, J. Cijunskas ir kiti. Kun. Bakšys buvo sustojęs pas Dr. Degesį, kurio jis yra giminaitis.

ISVYKO Į VOKIETIJĄ

Baigti medicinos mokslo studijas į Vokietiją išvyko Algis Čepulis. Į Ameriką jis buvo atvykęs prieš du su puse metų. Pradžioje gyveno Worcester, o paskutiniu metu su uošviais Kasakačiais Clevelande.

EAST 79th STUDIO

Liet. savininkas Anthony Bort

VAIKŲ IR ŠEIMŲ FOTOGRAFAVIMAS SU NUOLAIDA

1197 East 79 St.
HE 1-3535 EX 1-6716

VISI Į SLA VAKARĄ

Sekmadienį, balandžio mėn. 27 d., SLA 136 kuopa, Lietuvių salėje rengia linksmą vakarą.

Programą išpildys SLA nariai jaunuoliai.

Bus geras, turtingas bufetas. Bus duodama dovana už gražiai ir smagiai pašoktą polką. Bus dovana tai šeimai, kurios narių daugiausia priklauso SLA.

Į vakarą kviečiami visi SLA nariai, senieji ateiviai ir tremtiniai. Pradžio 7 val.

Kviečia SLA 136 kuopos rengimo komisija

GRĮŽO IŠ ARIZONOS

Ilgametė Dirvos skaitytoja ir rėmėja A. Grigienė, praleidusi apie pusmetį Arizonoje, vėl sugrįžo į Clevelandą.

PADEKA DR. DEGESIUI

Beviltiškai sergant mūsų tėvui Tomui Dobkevičiui-Dapkui, už padarytą sunkią operaciją, už kruopščią mediciniską priežiūrą ir kitokią pagalbą, nuostabią dėkojame.

I. ir E. Dapka

PADEKA

Laidotuvių direktorei poniai D. Jakubauskienei, visiems giminėms, draugams ir pažįstamiems už suteiktą materialinę ir moralę paramą, mums sunkioje valandoje, mirus mūsų tėvui Tomui Dobkevičiui-Dapkui, reikiame širdingą padėką.

I. ir E. Dapka

PADEKA

Visiems mano prieteliams, ypatingai p. M. Skardžiuvienėi širdingai dėkoju už paramą ligoje ir sunkioje mano gyvenimo valandoje. Manau būsiu atspėjęs jų mintį įeiti į savo skolą, sumoje \$40., perduodu BALFui, kuris panaudos Europoj likusius tautiečius ligonis sušelpiti.

K. Mažonas

PARDUODAMAS NAMAS

Parduodamas dvejų šeimų namas. 4 kamb. apačioj ir 5 augštai. 3 garažai, gaso šildymas. Kaina \$11,000. Kreiptis: 1447 E. 92 St.

PARDUODAMAS NAMAS

Parduodamas namas labai gerame stovyje, prie E. 79 ir Wade Park Ave. susisiekimo, susidedantis iš 7 1/2 kamb. ir vonios (4 miegamieji kamb.). Kilimai, kietas ir garažas 2 mašinoms. Teirautis tel. UT 1-5510 vakare po 6 val. arba "Dirvos" red.

PARDUODAMAS NAMAS

E. 85 — Superior rajone parduodamas labai gražus namas. Penki miegamieji. Gasinis šiltų vandeniu šildymas.

Ray Nausner, 11809 St. Clair UL 1-3919 LI 1-9216

ISNOMUOJAMAS KAMBARYS

Vienam arba dviems asmenims išnomuojamas kambarys. Gali naudotis visais patogumais. Kreiptis, 1375 E. 82 St. (19)

PARDUODAMAS NAMAS

8 kambarių namas vienai šeimynai. Keturi miegamieji ir vonia viršuj. Apačioj trys kambariai ir virtuvė. Pilnas rusys. Gaso šildymas. Namas Dibble Ave. Kreiptis: EX 1-0049.

ISNOMUOJAMAS KAMBARYS

Išnomuojamas kambarys. Teirautis 5-8 val. vakaro telefonu EN 1-5315.

ISNUOMOJAMA

Rimtam vyrui ar moteriai kambarys su baldais. Teirautis vakarais

HE 1-8516

REIKALINGAS BUTAS

Dr. D. Kesiūnaitė ieško 4-5 kambarių buto (be baldų). Skambinti telef. RA 1-3805.

RKO Keith's 105th

Balandžio 23 — 26 dienomis "BIG TREES" su Kirk Douglas, Patrice Wymore.

DAR ŠIANDIEN UŽEIK Į DIRVĄ

Mes turime visas naujausias knygas, kurios tik išėjo Amerikoje, Anglijoje, Australijoje ar Vokietijoje. Užeik ir nusipirk.

Tarp eilės gerųjų knygų, atkreipk dėmesį į šias:

Altųjų šešėly	\$4.00
Balutis	1.50
Baltaragio malūnas	2.50
Dulkės raud. saulelėdy	3.00
Debesys plaukia pažemiu	2.50
Didžiosios atgailos	3.50
Gintaro pasakos	0.35
Kazimieras Saphiega	2.50
Kuprelis	2.00
Lietuviškos pasakos	2.50
Lietuvių kalbos vadovas	4.50
Lapės pasaka	1.10
Mėnuo vadinamas medaus	2.50
Meškiukas Rudnosukas	2.00
Motulės paviljojo	0.60
Nemunas	2.50
Nuo Imsrės iki Orinoko	2.50
Our Country Lithuania	5.00
Pirmas rūpestis	2.00
Pragaros pašvaistės	3.50
Partizanai už geležinės	2.50
uždangos	2.50
Paslaptis	1.00
Pakeliui į mirtį	1.00
Princas ir elgeta	1.20
Pietų vėjelis	1.00
Ramybė man	0.80
Raguvos malūnininkas	0.25
San Michael knyga	2.50
Sventieji akmenys	2.00
Tautosakos lobynas	3.00
Tėvų pasakos	1.90
Vieneri metai ir viena	1.50
savaitė	2.50
Varpai skamba	2.00
Valentina	4.00
Zemė	4.00

Visų lietuvių pasididžiavimas šias, ir daugelį kitų knygų, turėti savo namuose.

Dirvoje galite gauti Karį, Lietuvių dienas, Margutį, Pelėdą, Vienybę ir Amerikos Lietuvį.

Teirautis tel. UT 1-5510 vakare po 6 val. arba "Dirvos" red.

Kreiptis: 1447 E. 92 St.

Kreiptis: 1447 E. 92 St.

Kreiptis: 1447 E. 92 St.

Kreiptis: 1447 E. 92 St.

Kreiptis: 1447 E. 92 St.

Kreiptis: 1447 E. 92 St.

Kreiptis: 1447 E. 92 St.

Kreiptis: 1447 E. 92 St.

Kreiptis: 1447 E. 92 St.

Kreiptis: 1447 E. 92 St.

Kreiptis: 1447 E. 92 St.

Kreiptis: 1447 E. 92 St.

Kreiptis: 1447 E. 92 St.

Kreiptis: 1447 E. 92 St.

Kreiptis: 1447 E. 92 St.

Kreiptis: 1447 E. 92 St.

Kreiptis: 1447 E. 92 St.

Kreiptis: 1447 E. 92 St.

Kreiptis: 1447 E. 92 St.

Kreiptis: 1447 E. 92 St.

Kreiptis: 1447 E. 92 St.

Kreiptis: 1447 E. 92 St.

Kreiptis: 1447 E. 92 St.

Kreiptis: 1447 E. 92 St.

Kreiptis: 1447 E. 92 St.

Kreiptis: 1447 E. 92 St.

Kreiptis: 1447 E. 92 St.

Kreiptis: 1447 E. 92 St.

Kreiptis: 1447 E. 92 St.

Kreiptis: 1447 E. 92 St.

Kreiptis: 1447 E. 92 St.

Kreiptis: 1447 E. 92 St.

Kreiptis: 1447 E. 92 St.

Kreiptis: 1447 E. 92 St.

RINKITES PEČIŲ, KURIS YRA VISUOMET TEISINGAS

...RINKITĖS ELEKTRINĮ

Švarus, saugus automatas, tikras, greitas, lengvas naudoti — tai yra tik dalis priežasčių, kodėl Jūs norėsit modernaus Elektrinio pečiaus.

Švaru, lengva valdyti, elektros šiluma tinka, bet kokiam maisto paruošimui... duoda Jums tikrą patarnavimą kiekvieną kartą... palieka Jūsų indus ir virtuvę švarią ir šviesią.

Sumoderninkit savo virtuvę su nauju elektros pečiu — pečiu, kuris visada teisingas.

The Illuminating Company
ALWAYS AT YOUR SERVICE IN THE BEST LOCATION IN THE NATION

"TEN O'CLOCK TUNES" MEGIAMIAUSI KURTIMAI
GARSIAUSIOS 2VAIGZDĖS
Perduodama penktą dieną per savaitę — nuo pirmadienio iki penktadienio
Rytai 10-tą — WICA ir WGR • Vakarai 10-tą — WHK

JEI TIK NORI LINKSMAI PRALEISTI LAIKĄ ATEIK Į LIETUVIŲ SVETAINĘ!

Čia kiekvieną penktadienį grojant R. Gilio kapelai,

VYKSTA LINKSMI ŠOKIAI.

VISUS KVIEČIA

Amerikos Lietuvių Piliėčių Klubas

BALSUOKITE UŽ

WILBUR H. BREWER

Kandidatas į
VALSTYBĖS ATSTOVUS

Respublikonų tiketas

PRIESIRINKIMINIAI BALSAVIMAI GEGUŽĖS 6, 1952

PAJĖGUS ADVOKATAS

Kvalifikuotas ir pasirošęs atstovauti visus, neskiriant rasės, spalvos ar tikėjimo. (18)

I. J. SAMAS, JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai
Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairus dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre
Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2554

SUOPIS FURNITURE

6921 Wade Park EX 1-0911

Visokių rūšių baldai ir elektriniai bei kitoki reikmenys
virtuvei ir kiekvienam Jūsų buto kambariui

ŽEMOS KAINOS — MALONUS PATARNAVIMAS

Patogi vieta apsipirkti lietuviams naujakuriams
lietuviškoje krautuvėje

RKO Keith's 105th

Balandžio 16 — 19 dienomis
"STREETCAR NAMED DESIRE" su Vivien Leigh, Marlon Brando.

Patark ir kaimynui,
kad prenumeruotų
DIRVĄ

Why Pay More?

CLEVELAND TRUST
PERSONAL LOANS
ARE LOW-COST
EASY TO ARRANGE

JONAS G. POLTER

Lietuvis

Namų Maliavotojas

Popieriuotojas

Apkainavimas ar patarimas reikalingas Jūsų namo pagražinimo suteikiama nemokamai.

495 East 123rd St.
Telef.: POtomac 1-6899

IŠTIKUS GAISRO NELAIME!

Kada jūsų namai arba rąkandai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, dėl apkainavimo, ko visada reikalauja apdraudus kompanijos pirm, ne-gu išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS

609-12 Society for Savings Bld.
Telef.: MAin 1-1773.
Rezidencija: PENINSULA 2521

PAVASARIS - VEIKIMO LAIKAS!

Pavasaris — naujų sumanymų ir veikimo laikas. Laikas statyti naujus namus, taisyti ar pagražinti.

Tuose sumanymuose visad atsiranda piniginis reikalas. Lietuvių Banke, norint tuos sumanymus įgyvendinti, galima daug atsiekti. Bankas per daug metų įsigijo didelį patyrimą ir jums gali visada padėti.

Taupymas yra Federal Insurance Corp. — JAV valdžios saugumo užtikrintas — kiejena knygutė iki \$10,000.

Darbo valandos nuo 9:30 iki 3:00 val.
Trečiadieniais iki 12:00, šeštadieniais iki 1:00 val.

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave. HE 1-2498
Cleveland, Ohio

Clevelandiečių pasirinkimas DAUGIAU KAIP PER 57 METUS MONCRIEF ŠILDYMO SISTEMOS

THE HENRY FURNACE CO., Medina, Ohio

P J KERSIS

609-12 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: MAIN 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiestiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudus-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Pilnai padengta apdrauda UTah 1-4515

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBBS

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
7526 Star Avenue Cleveland 3, Ohio

Wilkelis Funeral Home

Valdžios pripažinta laidotuvių direktorė

Aldona Wilkeli - Wirby

Pilnas laidotuvių patarnavimas

—HAMMOND VARGONAI PER SERMENIS—

6202 SUPERIOR AVE. HEnderson 1-9292

JAKUBS & SON FUNERAL HOME

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamutojai

25 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue ENdicott 1-1703

P. J. Brazaitis dar kartą aiškinasi

Ką sako Maž. Lietuvos Taryba

Eilėje laikraščių J. Brazaitis skelbia atvirą laišką, kur kaltina kitus laikraščius, jų tarpe ir "Dirvą" dėl "faktų iškraipymo". "Dirva" dėl "faktų iškraipymo", "prasimanymų fabrikavimo", "prasmingų nutylėjimų" ir t.t. Tuo būdu jis dar kartą pūsteli į jau prigristą diskusijų liepsnelę, ir kaip tik į liepsnelę tų diskusijų, kurios liečia daugumoje labai nesmilingus reikalus ir dėl kurių diskusijos galėtų būti ir baigtos. Tad, jei čia turime kairiuosius tokius klausimus dar kartą paliesti, tai jau tikrai ne savo, o tik J. Brazaitis iniciatyva.

VALDYTOJAS AR NE?

P. Brazaitis aiškinasi, ar jis dar tebėra URT Valdytojas Vliko-Vykdomojo Taryboje, ar ne... To aiškinimosi priežastis yra T. Sidiškio atsakymas "Dirvos" bendradarbiui, kad "J. Brazaitis išemigravavo per IRO bendrą tvarką. Iš Vliko jis laikinai pasitraukė ir į jo vietą įėjo naujas jo grupės atstovas, J. Brazaitis galėjo duoti pasikalbėjimus tik savo arba savo politinės grupės vardu, bet ne Vliko".

Iš to J. Brazaitis daro išvadą, kad čia yra kažkokių "prasmingų nutylėjimų", "faktų iškraipimų", kad čia yra sudaromas įspūdis, jog jis elgiasi sauvališkai, peržengia įgaliojimus, "žodžiu, virsta chleštakovu".

Iš kur J. Brazaitis tokias baisesnybes ištraukė? Ogi tik iš čia pacituotų T. Sidiškio žodžių... Reikia pasakyti, kad fantazija gabi...

Beje, Brazaitis, cituodamas savo laiške T. Sidiškio atsakymą, nutylėjo, jog kokį klausimą tas atsakymas buvo. O klausimas buvo labai paprastas: "Ar J. Brazaitis nuvyko į JAV kaip Vliko atstovas su Vliko misija ir ar tuo titulu jis davė spaudai pasikalbėjimus?" Atsakymas į tą klausimą nėra nieko apie įgaliojimų peržengimus, nieko apie "virtimą chleštakovu", o yra tik konstatuotas faktas, jog iš Vliko Brazaitis laikinai pasitraukė, jo vieton įėjo kitas asmuo, todėl jo pasikalbėjimai tegalėjo būti duoti arba jo paties, arba jo atstovaujamos grupės vardu, bet ne Vliko vardu.

Jei kas sudarė įspūdį, kad Brazaitis vis dėlto kalba Vliko vardu, tai tik jis pats. Dėl to ir toks klausimas atsirado.

Bet čia J. Brazaitis nori išskirti štai ką: jis gis vis dėlto atvyko į JAV ne tik kaip paprastas imigrantas, bet ir su tam tikra misija, o taip pat ir su VRT Valdytojo titulu. Tam patvirtinti jis pasirūpino net laišką gauti iš paties Vliko pirmininko.

Tačiau iš to laiško matyti, kad jam pabrėžta misija liečia tik vieną reikalą: "kontaktuoti su P2, ALT bei LE-PLG atlikti paruošiamuosius darbus (programą) veiksmų konferencijai". Tai nėra pavesimas kalbėti visais klausimais Vliko vardu. Tas Vliko pirmininko atsakymas tik patvirtina T. Sidiškio atsakymą. Ir jeigu Brazaitis nori pasakyti, kad jis Vliko vardu negalbėjo, tai nesuprantama, kodėl jis įsiekė šmeiklų T. Sidiškio pareiškime, kuris pasakė tą patį...

Suprantamesnė būtų Brazaitis pretenzija prie T. Sidiškio, kai jis nori priminti, jog jis tebėra "Dirvos" bendradarbis, o ne "prasimanymų fabrikavimo", "prasmingų nutylėjimų" ir t.t. bet atsakant į klausimą, ar Brazaitis kalbėjo Vliko vardu, ar ne, nėra nei reikalo, nei minėti.

O iš kitos pusės, po dabartinio Brazaitis pasiaiškinimo, jo tas URT Valdytojo titulas tikrai jau pasidarė daugiau negu abejotinas. Būtent, jis išleistas su tuo titulu ir trijų mėnesių atlyginimu, tačiau su pareigomis, tiesiogiai nesurįštomis su URT Valdytojo darbo sritimi. Tie trys mėnesiai pasibaigė, uždavinys tebėra neatliktas. URT Valdytojo pareigose Brazaitis savo vietoj paliko kitą asmenį, kuris formaliai tas pareigas eina. Pagaliau, visa Vykdomoji Taryba atsistatydino ir tik laikinai atlieka bėgamosios reikalus, ligi bus sudaryta kita. Faktiškai, tuo metu, kada Brazaitis čia davė pasikalbėjimus spaudai, lygiai Vlike, lygiai URT Valdytojo pareigose buvo kitas asmuo (ta Brazaitis kaip tik nurodo savo pasiaiškinime), o jam pačiam buvo pavestas visai specialus uždavinys... Tai dabar tikrai jau neaišku ar Brazaitis pretenzija, kad jis prie progos ir net be progos būtų tituluojamas URT Valdytoju, yra labai pamatuota. Jei T. Sidiškis, to visai neklausiamas, nepaminėjo, vargu ar yra pamato dėl to kelti triukšmą per spaudą...

Kiek liečiamas Brazaitis atlyginimo dydis, tai "Dirva" jo neminėjo. Jei viename straipsnyje buvo paminėtas, kad toks atlyginimas yra (nenurodant dydžio), tai Brazaitis savo pasiaiškinime tą kaip tik ir patvirtino visai konkrečiais duomenimis.

Kiek liečiamas Brazaitis atlyginimo dydis, tai "Dirva" jo neminėjo. Jei viename straipsnyje buvo paminėtas, kad toks atlyginimas yra (nenurodant dydžio), tai Brazaitis savo pasiaiškinime tą kaip tik ir patvirtino visai konkrečiais duomenimis.

P. J. BRAZAITIS IR MLT

P. J. Brazaitis priekaištuoja A. Puskepalaičiui, kam jis nepažinojo žodis žodinė jo pareiškimo, kuris buvęs toks: "MLT atstovas Vykdomojo Taryboje Brakas pareiškė, kad šiuo metu ne laiko aktualiu klausimu M. Lietuvos atstovo buvimą Vlike". Kai kurie laikraščiai tą sutirštinę tokia prasme, kad Brako pažiūra buvo paversta MLT pažiūra. Bet tai, esą ir gerai, nes tuo sutirštinimu klaidos, esą, nepadarė. To, esą, dabar nei Puskepalaitis nebeneigė...

Čia p. Brazaitis tai jau tikrai "reikšmingais nutylėjimais" iškraipo faktinę padėtį. Jis tuo būdu teigia, kad šiandien jau ne koks nors vienas asmuo (sąskysime, Brakas), bet visa MLT nelaiko aktualiu klausimu M. Lietuvos atstovo buvimą Vlike".

Ką tai reiškia "nelaiko aktualiu"? Išsina, kad nebesidomi tuo klausimu, nemato reikalo, nebūtinai noro?

Jei jau taip, tai yra būtina pacituoti atitinkamas vietas iš MLT prezidiumo aplinkraščių, išleisto kovo 1 d., kaip tik ryšium su Brazaitis pareiškimais spaudai (pabraukimai mūsų):

"1. MLT principiai nėra atsiskiusi nuo savo reikalavimo turėti savo atstovą pačiame Vlike..."

"2. Štai kodėl neįmanoma šiuo metu realizuoti MLT reikalavimų į Vliką:

a) Priėmimas naujos grupės į Vliką priklauso nuo visų grupių pritarimo. Tokio kaip nebūto taip ir nebus, ir visiems tai gerai žinoma. Argumentai, kuriuos įvairios grupės naudoja, yra labai neįdomūs šiame sąsąsėje. Visgi esame linkę galvoti, kad daugumas tų argumentų nėra esminiai, o taktinio pobūdžio. Taktikos, kuri su Maž. Lietuvos reikalais mažą ką bendro turi...

"3. Gerai apžvalgius padėtį, pažiūrėjus į tikruosius MLT reikalus, prezidiumas suabejojo ar dabar iš viso laikas šį klausimą forsuoti:

a) Faktinis Vliko skilimas yra į jį privedęs prie neveiksmingumo...

b) Jeigu ir ML atstovas įeity į Vliką, ar kas mano, jog toji dvasia pasikeis? Prezidiumas nemano ir savęs bei ML reikalų neperventina, lyg jie (čia pabrūkimas MLT Prez.) sugebėtų sukelti reikalingą šoką, kuris užbaigtų krizę ir padėtų pasveikti. Prez. nežavi progą būti "gramu, viską nusveriančiu".

c) Vlikas, turėdamas lietuvių tautoje gėl didžiausią autoritetą, bent moralinį, jau daug yra praradęs dėl savo neveiksmingumo. Visiškai užmiršti liko atskirų koncepcijų reikalų išdirbimas, apie taktiką jau nekalbama... Vieni ir kiti reikalauja aiškių ateities koncepcijų. (Kokia bus ateities Lietuva, koks bus Maž. Lietuvos vaidmuo toje valstybėje), toliau reikalinga... apsvaistinti ML reikalų taktinį kėlimą...

"4. Prezidiumas nėra numetęs į šoną ginklo, o tik stabtelėjęs laukia:

a) Galutinio išsiaiškinimo su Vliku minėtais "strategijos ir taktikos" reikalais...

b) Vliko persitvarkymo ir konsolidacijos, kad Vlikas atsistatytų savo pilną autoritetą ir taptų tikru veiksmų rikiuojančiu veiksmu — kurin MLT netik eis, bet netgi tikisi būti vienbalsiai pakviasta.

"5. Kas liečia Brazaitis interviu "Drauge" tai mes skaitome ML reikalais pareiškimą ir ne laiku ir ne vietoje duotą. Ne vietoje todėl, kad į tą klausimą Brazaitis galėjo atsakyti jam gerai žinomam MLT prez. 1951 m. lapkričio 24 d. pareiškimu, į jį nukreipiant ir nurodant. Nelaukiu, kadangi Brazaitis matomai patenkintas, jog ML įėjimo į Vliką klausimas "migdinamas", norėjo prisidėti prie jo tolimesnio dezinteresavimosi. Įvyko priešingai. Prezidiumas nemato kitų Brazaitis motyvų ir skaito jo interviu nelaimingu atsitikimu".

Taigi tokia yra MLT prezidiumo nuomonė apie Brazaitis pareiškimą, kurios ne tik Puskepalaitis, bet ir Brazaitis neturėtų pamato užginčyti.

Šis pareiškimas datuotas beveik prieš du mėnesius. Jis išsiuntinėtas, kaip paaiškinimas MLT bičiuliams: Jo ligi šiol neskelbėme, nenorėdami kurstyti nuotaikų. Tačiau Brazaitis, tuo pasinaudodamas, recidyviškai įkartojo, kad MLT klausimas jau savaimė neaktualus, nes MLT vadovybė taip mano. Pirma jis skelbė, kad tati tvirtina tik MLT atstovas vykdomojo Tary-

bos M. Brakas. Jis tai pareiškė taip, jog ir tada sunku kitaip buvo tą pareiškimą suprasti, kaip tik taip, jog Brakas jam perdavė MLT nusistatymą ir dar, kaip spaudos atstovams buvo pasakyta, prašydamas Brazaitį Amerikoje tą visiems perduoti. Dabar Brazaitis jau sako, kad ir MLT prezidiumas yra tos pačios nuomonės. Štai kas ir verčia mus paskelbti autentišką MLT prezidiumo nuomonę ir apie patį reikalą ir apie Brazaitis pareiškimus.

Iš tikrųjų, MLT prezidiumas šiuo metu mano, kad nėra prasmės forsuoti į Vliką įėjimo klausimą, bet kodėl? Ogi tik todėl, kad nėra vilties kaktą pramušti tą sieną, kurią sudarė Vlike esančių grupių dalis. Ir kad Vlikui reikia pačiam pasigydyti, MLT nelaiko savęs pakankamu vaistu. Bet tai jokiu būdu ne reiškia, kad ALT įėjimo į Vliką klausimas būtų "neaktualus", kaip ta tvirtina Brazaitis.

Laiko temomis

ANGLŲ PIRMOJI ATOMINĖ BOMBA. INDOEZIJA NEPRIIMA AMERIKOS PASKOLOS. IRANAS NORI ATSIKRATYTI RUSŲ ŽVEJYBOS

Anglija bando pirmą atominę bombą. Savo gaminiui bandymo vieta pasirinkta kažkur Tolimųjų Rytų dominijoje. Amerikiečiai kvietė sprogdimus vykdyti jų įrengtuose bandymų plotuose, tačiau Churchillis kvietimą atmetė. Anglai nori parodyti pasauliui ir kviesiems amerikiečiams, kad Anglija ir be Amerikos paramos sugeba pasigaminti stiprią atominę bombą. Tokiu nusistatymu Anglija siekia su Washingtonu glaudesnio bendradarbiavimo, kurio ypatinai amerikiečiai vengė po išdaviko Fucksio bylos. JAV mokslininkai pagelbėja irgi artimam susigvynti su Londono laboratorijomis, tačiau jiems priešinas Atominės Energijos komisijos valdininkų štabas.

Kancleris Adenaueris pareiškė, kad Vokietija savo teritorinius reikalavimus norinti įgyvendinti taikingu būdu. Į tai vienas vokiečių laikraštis Adenaueriui teisingai pastebė, kad Vokietija tikrume tokių reikalavimų neturi. Priešingai, Vokietijos sritis savinasi Rusija, Lenkija ir Prancūzija, ir tų kaimynų norus, kaip kalba kancleris, vokiečių valdžia mananti taikingu būdu patenkinti.

Atlanto sąjungos armijai atsiradusi nauja kliūtis. Neaišku kuo kilo dėl skirtingų kareiviams atlyginimų. Atlanto armijos JAV kareivio atlyginimas tris kartus didesnis už italų ir prancūzų, kurių kareiviai į dieną gauna 2 dol. 32 centus. Kitų kraštų kariams mokama: Belgijos — 2.09 dol., Anglijos — 0.80 cent., Olandijos — 0.70 cent., Danijos — 0.20 cent. ir Norvegijos — 0.15 cent. Atlanto sąjungos nariai tariasi kaip esamus skirtumus išlyginti.

Šiais laikais rasime valstybių, kurios įsiekė paskolų, bet negauna. Atsiranda ir tokių vyriausybių, kurioms siūloma pinigai, bet neima.

Štai, Indonezija nepriėmė JAV siūlomos paskolos, neatšaužiant, kad kraštui labai reikalinga finansinė prama. Amerikiečių sąlygos, atrodo, irgi buvo nepersunkios. Jie reikalavo, kad JAV doleriai nepatektų aplinkinių kelių komunistams, tačiau vyriausybė, pritaranti ir opozicijai, šitokiomis sąlygomis paskolos atsisakė. Tai įrodo, kaip ši jautna valstybė jautriai gina savo visiška nepriklausomumą.

Po žibalo konflikto su Anglija Irane bresta nauja krizė. Šį kartą Irano valdžios žygis nukreip-

tas prieš Sovietų Sąjungą. Užsimota suvalstybinti kaviaro pramonę, kuri nuo 1925 m. išimtinai yra sovietiškių komisarijose. 1925 m. sutartimi Sovietų Rusija gavo konsesiją Kaspijos jūroje žvejoti ir Irano pakrantėse. Iš pat pirmų dienų žvejybos bendrovei tvarkyti įsitaikė sovietų komisaras. Nors akcijų abi šalys turi po lygiai, 50-50, tačiau žvejybos lobio sovietai ima 99%, Iranas turi patsitenkinti tik 10%. Per metus sovietai pagamina apie 75 tonas kaviaro, tai gamyba siekianti bemaž 2 milijonus dolerių. Dėlto Maskvai nesunku diktuoti šio produkto kainos ir pasaulio rinkoje. Rusų — irančių susitarimas baigiasi šiais metais balandžio mėn. Ir Teherano vyriausybė šį pelningą verslą ketina perimti į savo rankas. Valdžios nusistatymui neprieštarauja ir tebeveikianti sutartis, nes susitarime yra pažadas, kad pasibaigus konsesijai Teheranas nesisitars su jokia valstybe. Tai šiuo metu dar labiau padidina irančių nacionalizmo ir kaviaro pramonę, kaip anksčiau jų buvo pasielgta su žibalu. Žinoma, kiekvienam atveju laukina audringų derybų ir tik po to paaiškės, ar toliau pokiliuose bus patiekiamas iraniskas ar rusiškas kaviaras?

Prancūzijos pasiuntinys Grandval, Saaro sričiai, atlyginimą gaus iš Saaro valdžios išdo. Tai dar viena tarptautinės teisės naujovė, kad diplomatams algas turi sumokėti ta šalis, kuriai jie akredituoti, pažymi "New York Herald Tribune".

John F. Dulles nurodė, kad nuomonių skirtumai tarp JAV ir kairiųjų britų dominij, dėl komunistinės Kinijos politikos, didina pavojų Tolimosese Rytuose. Stoka sutarimo yra aiškus pabrėžinimas puolantiems. Tačiau ir jam už tokias mintis, kaip anksčiau gen. MacArthur'ui, teko pasitraukti iš politinės veiklos.

ATSARGIAI, KAD NEAPSINUODYTUME...

Kešeninio formato žurnaliukas rašo, jog žmogus nežinąs, ką jis galys parsinešti iš vaistinės, drąsčiau sveikata ar mirtį. Vadinasi, tu nesigarantuos, jog tu gausi tokius vaistus, kokius prirašė tavo gydytojas. Anot minėto žurnaliuko, daugeliui amerikiečių kibąs pavojus. Ir tai esąs tikras faktas.

Maryland'o valstybėje sveikatos departamentu gydytojas dr. Samuel W. Goldstein paprašė 46 valstybių 924 vaistininkus paruošti tam tikrus vaistus pagal parašytus receptus. Gautieji vaistai buvę išanalizuoti ir gauti rezultatai gydytojų labai sukrėtę. Iš 924 receptų 300 vaistų buvę sudaryta su klaidomis. 125 iš jų sudarė tokius vaistus, kurie galėjo išsukti pavojingus uždegimus, Detroit FREE PRESS nurodė, jog kas ketvirtas receptas buvęs paruoštas su pigesniais vaistais, negu gydytojo nurodyta recepte. FREE PRESS rašo: "beveik 30% gautų vaistų (skirtų pavojingai anemijai) buvę beveikiai..."

Michigano valstybės vaistų ir vaistinių dir. Orrin K. Grettenberger, tikrinamas rado, jog iš 12 patikrintų vaistinių. Pontiac miestely 8 paruošti vaistai iš 12 receptų turėjo blogus komponentus (shodder ingredients). JAV maisto ir vaistų administracija randa daug tokių vaistininkų, kurie vaistus pardavinėja be gydytojo recepto. Nežiū-

AR TAI SIMPATIJA IR UŽUOJAUTA?

Jau keliais atvejais Dirvoje buvo rašyta, kad ir lietuviams kunigams, atvykusiems iš tremties ir nerintiems dirbti lietuviškose parapijose, sudaroma nemažai kliūčių. Yra ir labai turtingų lietuviškų parapijų, kurios visiškai nenori įsileisti tremtinių kunigų. O jei kartais ir įsileidžia, tai neretais atvejais sudaro tokias darbo sąlygas, jog jie savo pašaukimo dirbti Dievui ir Tėvynei, negali pilnai išpildyti. Tik reti atvejai, kai garbingi parapijų vadovai, kunigus tremtinius mielai priima ir jiems duoda visas įmanomas darbo sąlygas.

Amerikos lietuvių katalikiškieji laikraščiai tuos skaudulius sąmoningai nutyli. Į nenormalią vadėti visiškai nenori atkreipti dėmesio, tarsi tų skaudulių nebūtų. Jie pataikauja nuo lietuvių nutolusiems parapijų vadovams, greičiausia tik dėl materialinio išskaitymo. Bet gi reikia žinoti, kad tokių elgesio parapijų vadovai viena ranka gliaudžia savose parapijose lietuvių, o kita ranka remia katalikiškąją spaudą.

Mes gavome žinių apie dviejų lietuvių kunigų nenormalų traktavimą. Mūsų bendradarbis rašo:

"Kunigas Pijus Brazauskas ir kun. Teofilas Palukaitis lietuviškiems visuomenėi yra gerai žinomi, kaip uolūs ir pareigingi kunigai. Atvykę iš tremties į U.S.A. ir neradę užuojautos lietuviškoje klebonijoje, šie uolūs kunigai, svečių teisėmis dirbo aišrškose parapijose.

Portland'o (Oregon) arkivyskupas panoro abu šiuos kunigus priimti į savo arkivyskupiją, pastoviam pastoracijos darbui, tarp svetimtųjų. Šiuo reikalu arkivyskupas atsiklausė ir Romos kongregacijos. Kongregacija savo atsakyme kun. P. Brazauskui uždėjo 15 dienų ir kun. T. Paulukaičiui 8 dienas "badis-mės" rekolekcijų, už neva atvykimą be pastarosios žinios. Pirmą diskreditavus ir pažėmus svetimšalių akys, leista tiems kunigams pastoviau įsikurti dviejų metams arkivyskupijoje. Kur čia rasim, tą taip dažnai čia ir jam už tokias mintis, kaip anksčiau gen. MacArthur'ui, teko pasitraukti iš politinės veiklos.

Skaitome laikraščiuose, kad

kurie turimi automobiliai.

Prašome visus norinčius skautams padėti automobilių savininkams pranešti paskn. Liudui J. Končiui, 328 E. St., So. Boston 27, Mass. (telef. SO 8-7571) — ar jie apsiima dalyvauti šioje iškyloje ir kiek skautukų galėtų priimti savo mašinon. Tikslus laikas ir švykimo vieta bus pranešta vėliau.

thritis, reumatizmą. New Yorke sveikatos įstaigos inspektorai konfiskavo 14.688 butelių "Ceregen", "quinine brain tonic", kurie neturėjo quinine, bet 11% alkoholio.

Amerikiečiai per metus išleidžia vaistams pagal receptus 600 milijonų dolerių. Žurnaliukas siūlo Amerikos Farmaceutų Sąjungai priimti tokį įstatymą, koks esąs Kanadoje. Čia pagautas vaistinkams pardavinėjant netinkamus vaistus netik nubaudžiamas 100 dol., ir perspėjamas daugiau nenusidėti, bet tuojuo atimamas leidimas ir uždraudžiamas tas verslas.

Iš šių kelių pastabų mes galime susidaryti tokią išvadą, būtent: jei kam reikia vaistų, tai pasirink rimtą vaistinę ir labai rimtais atvejais pasitark su savo daktaru.

A. M. kis

PULK. VLADUI REKLAICIUI

staiga mirus,

jo šeimai, broliams Mykolui ir Antanui ir jo artimiesiems

nuoširdžiausią užuojautą reiškia

ALT Sąjungos Worcesterio, skyrius

Mielą bičiulį Rimvydį Bajoraitį ir visą šeimą,

jų tėveliui IGNAI BAJORAICIUI mirus,

nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi:

Irena Dubauskaitė, Nijolė Brazienė ir Vytautas Strolia